

KWARTALNIK

ISSN 1509-3735

TARNOGRODZKI

NUMER 95

ROK XXV

2024

Wesołych Świąt, mokrego Dyngusa

Zofia Stryjeńska Smigust [Śmigus] | „Magie Slave”, 1934

*Życzenia Radosnych
Świąt Wielkanocnych
wypełnionych nadzieją
budzącej się do życia wiosny
i wiarą w sens życia.*

*Pogody w sercu i radości płynącej
ze Zmartwychwstania Pańskiego*

składają

*Dariusz Dołomisiewicz
Przewodniczący
Rady Miejskiej*

*Paweł Dec
Burmistrz
Tarnobrodu*

„Ocalić od zapomnienia” – uroczystości religijno- patriotyczne upamiętniające

81.

ROZNICE PACYFIKACJI RÓŻAŃCA 17 marca 2024

W pamięci mieszkańców Różańca pozostał straszny obraz tragedii, jaka rozegrała się tutaj 18 marca 1943 r. Tego dnia o świcie wieś została otoczona przez jednostki niemieckiego Wehrmachtu, SS i żandarmerii.

Niemcy rozpoczęli pacyfikację wsi, podpalając pierwsze zabudowania we wschodniej części Różańca i kol.

Jamińszczyzna.

O wielkim dramacie, jaki dotknął Różaniec podczas II wojny światowej, wspomina w swoich osobistych zapiskach bł. kard. Stefan Wyszyński: *Jako biskup lubelski pojechałem do miejscowości, która nazywała się Różaniec. Prawdziwie był to na Zamojszczyźnie „Krwawy Różaniec”, wieś zniszczona przez Niemców, z której wywieziono wszystkich do Niemiec, nie wyłączając dzieci. Jeździłem z Amerykaninem, z dobroczynnej organizacji, który chciał koniecznie zobaczyć coś z polskiej ziemi. Modliliśmy się na malutkim cmentarzyku wokół kapliczki, która była jedynym budynkiem ocalałym z ogromnej kilkunastokilometrowej wsi. Klęczeliśmy wśród malutkich mogiłek, których było kilkadziesiąt. To były mogiłki dzieci wymordowanych przez Niemców. Czyż nie było to nowoczesne Betlejem, w którym panował Herod?*

Rocznicowe uroczystości rozpoczęły się od złożenia wieńców i zniczy przez przybyłe delegacje samorządu i lokalnej społeczności przy pomniku w Różańcu Pierwszym. Następnie uroczystości przeniosły się do Różańca Drugiego, gdzie nastąpił przemarsz uczestników obchodów sprzed remizy Ochotniczej

Straży Pożarnej w Różańcu Drugim do kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego w asyście Tarnogrodzkiej Orkiestry Dętej.

Okolicznościową akademię z montażem słowno-muzycznym przygotowali nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim. Tragiczny rys historyczny z okresu II wojny światowej mieszkańców Różańca przypomniał sołtys Różańca Drugiego Czesław Larwa.

Centralnym punktem wydarzenia była uroczysta msza św. w

intencji pomordowanych podczas II wojny światowej, której przewodniczył i homilię wygłosił proboszcz parafii w Różańcu ks. dr Franciszek Kościelski. Obecny był również wieloletni proboszcz parafii w Różańcu ks. kan. Stanisław Skrok.

Przy akompaniamencie Tarnogrodzkiej Orkiestry Dętej wszyscy uczestnicy uroczystości odśpiewali hymn narodowy. Następnie Czesław Larwa odczytał listę

pomordowanych podczas II wojny światowej, a ks. kan. Stanisław Skrok poświęcił tablicę pamiątkową „PAMIĘCI MIESZKAŃCÓW RÓŻAŃCA, POLEGLYCH I ZAMORDOWANYCH W LATACH 1939-1945”. Oddając hołd pomordowanym, delegacje złożyły wieńce i znicze przy pomniku ofiar niemieckiego terroru podczas II wojny światowej. Na zakończenie burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec podziękował wszystkim za udział w uroczystościach upamiętniających kolejną rocznicę pacyfikacji Różańca i wskazał, że uczestnictwo w takim wydarzeniu jest jednocześnie żywą lekcją historii, która musi być systematycznie przekazywana kolejnym pokoleniom.

W obchodach

uczestniczyli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych: burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec, zastępca burmistrza Tarnogrodu Tomasz Legieć, przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnogrodzie Dariusz Dołomisiewicz, wiceprzewodniczącą rady Elżbieta Zań, radni Rady Miejskiej: Barbara Sarzyńska, Daniel Mazurek, Piotr Pięciorek, Bronisław Misiągiewicz, Mariusz Grasa i Czesław Larwa, Stowarzyszenie Kombatantów RP i Osób Represjonowanych Miasta i Gminy w Tarnogrodzie, delegacja Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Różańcu z dyrektorem szkoły Zbigniewem Właziem, nauczycielami i uczniami, delegacja

ze Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim z dyrektorem szkoły Bogdanem Antolakiem, nauczycielami i uczniami, delegacje Ochotniczej Straży Pożarnej i Rady Sołectkiej w Różańcu Pierwszym i w Różańcu Drugim, Społeczny Komitet Utrwalania Dziedzictwa Historycznego i Patriotycznego Ziemi Tarnogrodzkiej, delegacji Lubelskiej Izby Rolniczej - Stanisław Hadacz i Bartłomiej Światała. Całą uroczystość uświetniła Tarnogrodzka Orkiestra Dęta pod batutą kapelmistrza Grzegorza Szteinmüllera.

Urząd Miejski w Tarnogrodzie

Jak to dawniej w Wielki Piątek w Bukowinie bywało...

prawej strony, i przez krzyż podawali sobie ręce. Następnie krzyż całowali i wszelkie urazy puszczano w zapomnienie. Odtąd żyli w zgodzie.

Po zmanifestowaniu wiary w Syna Bożego skruszeni wierni w pokoju serc opuszczali kościół.

Halina Sarzyńska

***

Rozmaitości postne i wielkanocne

◆W ostatni wtorek karnawału młodzież gromadnie spieszyła na targ do Tarnobrodu. Na nim dopuszczano się niesmacznych żartów. Opieszałym i nieskorym do małżeństwa pannom i kawalerom dowcipnie zręcznie przypinali głowę śledzia do

ubrania na plecach. Delikwent nieświadomy tego stał się obiektem żartów. Paradował z taką ozdobą, przysparzając gapiom wiele radości. Wieczorem

młodzi i dorośli zbierali się w jednej z większych chałup na potańcówkę, zwaną „szalonkami”. Tańce i ostatkowe swawole kończyły się o północy wraz z wybiciem zegara. Chłopcy stukali w powagę, krzycząc: Zapusty! Zapusty! Hulaszcza gromada rozchodziła się do domów. Gospodynie wygotowywały starannie naczynia i łyżki, aby nie pozostała na nich nawet najmniejsza kropla tłuszczu czy wywaru mięsnego, a garnki szorowały popiołem.

◆Jeszcze na początku dwudziestego wieku restrykcyjnie przestrzegano postów nakazanych przez księży. Pod groźbą grzechu nie wolno było spożywać mięsa i nabiału w dni powszednie, z wyjątkiem dzieci do lat siedmiu. Matki, które kosztowały kaszę lub mleko dla pociech, czy nie były za gorące, wypluwały próbkę, aby nie zgzeszyć. Dzieci z utęsknieniem czekały soboty, bowiem wtedy robiono masło. Pozwalano im zlizywać śmietanę, która zbierała się na wieczku wierzchnika. Po zrobieniu masła oblizywały one pałki z perforowanym krążkiem. Masło i maślanekę spożywano dopiero w niedzielę. Dzieci przekonywano do poszczenia, strasząc, że jeśli się nie podporządkują, to w Wielkanoc domownicy będą spożywać „paskę”, a one będą umieszczone pod beczką wyrwconą do góry dnem. Nie wolno też było śpiewać piosenek.

◆Wiosna przynosiła nadzieję na nowe życie, należało więc ją niejako przywołać.

◆W Bukowinie na pocz. XX wieku starsi gospodarze trąbili na myśliwskich rogach przekazanych przez przodków, a utalentowani muzycznie wygrywali nawet melodie sygnałowe. Również wiejscy chłopcy z okolicznych miejscowości wykonywali trąby i gwizdki z gałązek wierzbowych, bo łatwo odstawało tyko od drewna. Trąbili i gwizdali, radując się wiosną. Jej nadejście - późne czy wczesne - rokowano na podstawie Wielkanocy. Uważano, że donośne dźwięki

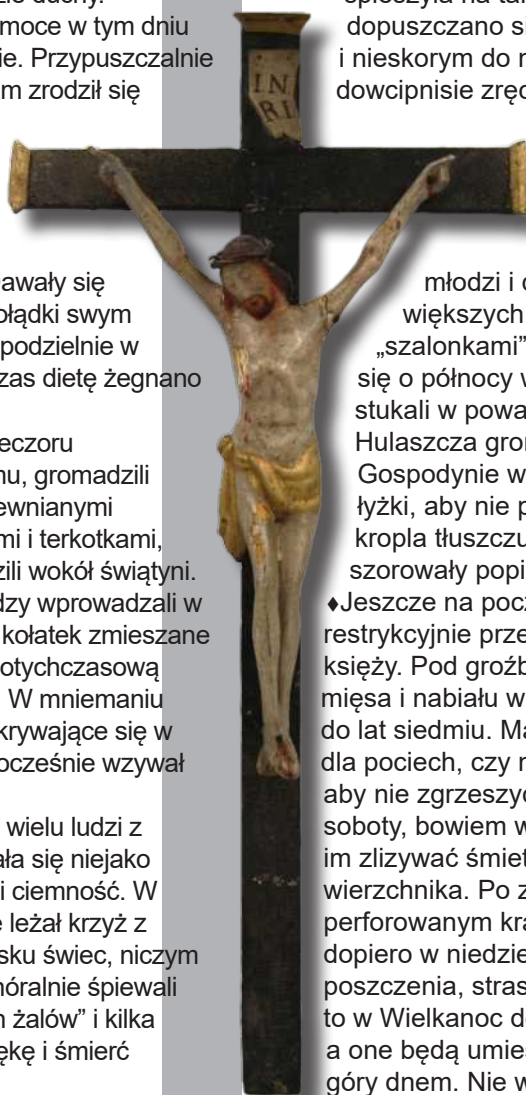
Bukowina do zakończenia pierwszej wojny światowej należała do parafii Przemienienia Pańskiego w Tarnobrodzie. W wiosce był kościół pod wezwaniem Ofiarowania NMP. W Wielki Piątek gromadzili się w nim mieszkańcy, by obchodzić pamiątkę śmierci Chrystusa. Zatriumfowała śmierć, czyli zło. Zamilkły „zawiazane” dzwony, których zadaniem było nie tylko zwoływać wiernych na nabożeństwo, ale również płoszyć złe duchy. Panowało przekonanie, że szatańskie moce w tym dniu zostały oswobodzone i krążą po świecie. Przypuszczalnie w obawie przed ich zgubnym działaniem zrodził się we wsi zwyczaj tzw. wypędzania postu, praktykowany przez męską młodzież. Na początku XX wieku pozbawiony był on raczej akcentów związanych z zemstą dokonywaną na uciążliwym, długotrwałym poście. Dawały się we znaki śledzie i żur, które dręczyły żołądki swym niewyszukanym smakiem, panując niepodzielnie w domowych jadłospisach. Ubogą wówczas dietę żegnano z wielką radością.

Z nastaniem wielkopiątkowego wieczoru kilkunastoletni chłopcy, pełni entuzjazmu, gromadzili się tłumnie na placu przy kościele z drewnianymi instrumentami muzycznymi, tj. kołatkami i terkotkami, zwanymi przez nich trajkotkami. Chodzili wokół świątyni. Jedni mocno potrząsali kołatkami, drudzy wprowadzali w ruch obrotowy terkotki. Głośne klekoty kołatek zmieszane z grzechotaniem terkotek przerywały dotychczasową ciszę i powagę wielkopiątkowego dnia. W mniemaniu bukowian przepędzały siły nieczyste ukrywające się w opłotkach. Ogłuszający je wrzask jednocześnie wzywał na modlitwę.

W kościele zaczęło gromadzić się wielu ludzi z woskowymi świecami. Świątynia stawała się niejako domem żałoby. Panowała w niej cisza i ciemność. W pobliżu ołtarza na rozłożonym dywanie leżał krzyż z wizerunkiem Jezusa Chrystusa. W blasku świec, niczym żagwi płonącej wiary w Boga, wierni chóralnie śpiewali trzy części pasyjnej modlitwy „Gorzkich żalów” i kilka wielkopostnych pieśni, przeżywając mękę i śmierć Jezusa.

Bardzo był to ładny widok i emocjonalny nastrój, gdyż wśród nocy dziesiątki zapalonych świec migotały światłkami, wzbudzając pobożny nastrój – odnotował Jan Grelak z Bukowiny, autor „Historii Bukowiny”.

Następnie odbywała się adoracja krzyża. Mocno wzruszeni wierni podchodzili na kolanach do jego ucałowania. Wielu płynęły łzy żalu. Ludzie, którzy byli poróżnieni ze sobą, tłumili gniew. Wyrzucali z siebie wszelkie żalości i przykrości. Przepraszali się przy wizerunku Ukrzyżowanego. Jan Grelak uwiecznił ten fakt następująco: *Podchodzili do krzyża, jedni z lewej, drudzy z*

Krucyfiks z XIX w.

wielkanocnych dzwonów „poruszają ziemię” i wpłyną na pojawienie się wiosny. Na bazie długoletnich obserwacji stwierdzono, że prawdziwa wiosna następuje dopiero po Wielkanocy obchodzonej przez prawosławnych. Tę tezę potwierdza przysłowie: *Nie będzie Bożej łaski, póki Rusin nie uświęci paski.*

- ◆W tutejszej tradycji ludowej piąta niedziela Wielkiego Postu nazywana była czarną lub smolną, bowiem dziewczęta i chłopcy, niekiedy dorośli, smarowali sobie nawzajem twarze sadzą. Osmolony był kandydatem numer jeden do obłania w lany poniedziałek.
- ◆Do spowiedzi wielkanocnej przystępowali niemalże wszyscy wierni z rozległego terenu tarnogrodzkiej parafii. Byli wśród nich tzw. roczniacy, ludzie korzystający z sakramentu pokuty tylko raz w roku. Przed spowiedzią każdy petent obowiązkowo obchodził ołtarz dookoła na kolanach.

- ◆Przed 1900 rokiem ołtarz w kościele parafialnym nie był zabudowany po bokach. 25 marca (Zwiastowanie NMP) kobiety znosiły koguty i wkładały je do klatek ustawionych za nim. Zwierzęta piąły podczas sprawowanego nabożeństwa. Przed I wojną światową ołtarz zabudowano, a proboszcz przyjmował takie prezenty na plebanii. Podobnie było z przekazaniem księdzu wiązki czesanego lnu, który najwcześniej 8 grudnia (Niepokalane Poczęcie NMP) kobiety składały

Siewnica

- w kaplicy Matki Bożej Nieustającej Pomocy, a w późniejszych latach na plebanii.
- ◆Palmy wielkanocne wykonywano z trzech witek wierzby, które ozdabiano gałązkami asparagusu, paprotki i kwiatówkami *migdałka* (popielnika) bądź *giranii* (pelargonii). Łączono je lnianą nicią a na dole okręcano przędziwem, aby len dobrze obrodził. Kobiety po nabożeństwie smagały się palmą, mówiąc: *Palma bije, koćka jest, na dziś tydzień paskę jeść!*
- ◆Grób Chrystusa urządany był w lewej bocznej nawie (przeznaczonej dla mężczyzn) od strony drzwi. W latach sześćdziesiątych minionego wieku kobiety przynosiły do niego własnoręcznie wykonane świeczki, zwane lampkami. Wykonywano je w ten sposób, że na dnie szklanki po musztardzie umieszczano gotowanego kartofla. W niego wtykano knot zrobiony z dwóch żytnich słomek bez kolanek, które okręcano przędziwem. Szklankę napełniano łojem (tłuszczem z błony).
- ◆Pudełka, czyli drewniane siewnice do zboża, pełne

chleba, mięsa, kielbas, serów, jajek w skorupkach i bez, a także kraszanek, czasami słoniny z dodatkiem chrzanu, soli i pieprzu, święcono przed kościołami, a w wioskach w folwarku przed dworkiem. Bogatsi gospodarze przywozili pokarmy na wózkach.

Święcone spożywano dawniej przez cały tydzień, aż do przewodniej niedzieli (obecnie Niedziela Miłosierdzia Bożego). Przestrzegano zasady, żeby nie jeść święconego po zachodzie słońca, gdyż mogło spowodować kurzą ślepotę. Aby się jej pozbyć, dotknięty tą przypadłością musiał trzymać oczy nad parującym wywarem z wątroby zwierzęcej.

- ◆Najpopularniejsze były pisanki z jaj ugotowanych w wywarze z cebuli, zwane kraszankami. Wydrapywano na nich esy-floresy – wzory składające się z zawijasów, przecinających się linii, liści barwinku i gałązek jedliny. Zdobiono nimi koszyczki ze święconką i wielkanocne stoły. Z wydmuszek wykonywano wianki, którymi

zdobiono religijne obrazy ukośnie zawieszane na ścianach. Pisankami matki chrzestne obdarowywały chrześniaków.

- ◆Wodą, w której gotowały się jajka do święcenia, obmywano ręce, aby nie pękały. Skorupki z jajek wyrzucano na ogródek, bo miały pomagać we wzroście cebuli, chronić ją od chwastów i szkodników oraz spowodować pojawienie się maruny, skutecznej na ból głowy. Kości, w których gotował się barszcz, zakopywano w polu w Niedzielę Wielkanocną. Jeśli

w którejś był otwór, zatykano go kołkiem, aby uwięzić biedę.

- ◆Gospodyniom nie wolno było kłaść się w Wielką Niedzielę, żeby „nie wylegał” len. Za to w Poniedziałek Wielkanocny liczyły na obłanie, by kapusta „rodziła się i kopiała”.

- ◆W Poniedziałek Wielkanocny w Różańcu chłopcy zwani „krzyżownikami” chodzili z krzyżem i kobiałkami „po włóczebnem”. Odwiedzając domostwa, śpiewali pieśń „Przed twoje święte zmartwychwstanie”. Zbierali jajka, pisanki, ciastka, być może i sery, skoro uwiecznił się fragment rymowanki śpiewanej w domu panny, która w karnawale nie wyszła za mąż: *Dajcie, dajcie kawałeczek sera, to wam naraimy Marysi kawalera.*

- ◆Wielkanoc, podobnie jak Boże Narodzenie, świętowano w ścisłym rodzinnym gronie, nie składając nikomu wizyt. W latach międzywojennych przyjęło się chodzenie do najbliższych krewnych.

Halina Sarzyńska

To warto wiedzieć

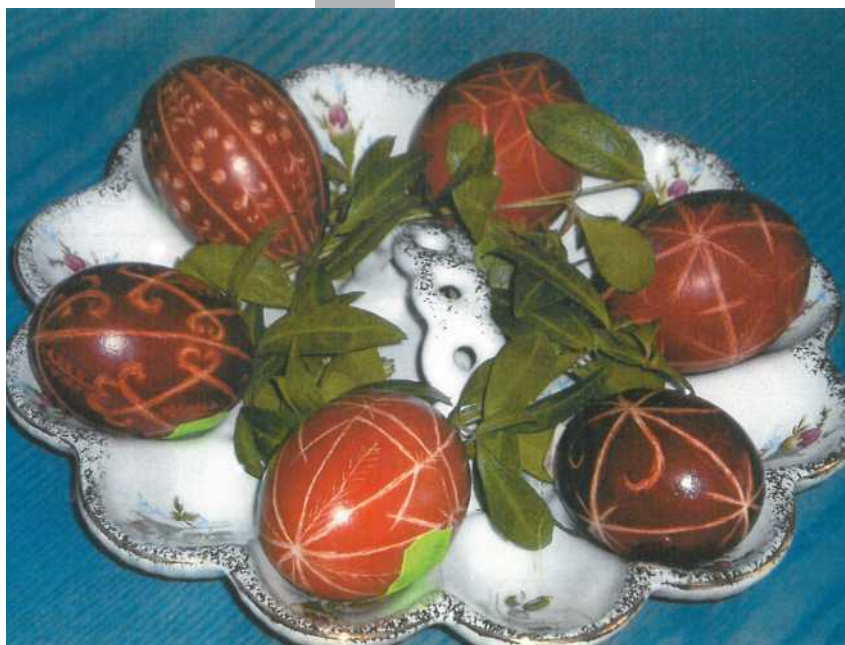
***

Do 1919 roku społeczność katolicka zamieszkująca wioski w pobliżu Tarnobrodu zorganizowana była w rozległej parafii Przemienienia Pańskiego. Terytorium obejmowało takie wioski, jak: Biszczka, Borki, Bukowina, Kamionka, Korchów, Księżpól, Króle Stare, Luchów Dolny, Luchów Górny z Pierogowcem, Markowicze, Marianka (zamieszkała wyłącznie przez ludność prawosławną), Pawlichy, Płusy, Przymiarki, Różaniec, Wola Różaniecka, Zynie i Żary. Na terenie parafii były dwa drewniane kościołki: w Tarnobrodzie pw. Św. Rocha i w Bukowinie pw. Ofiarowania NMP.

Na marginesie godzi się dopowiedzieć, że na tym obszarze były czynne cerkwie prawosławne. W Tarnobrodzie funkcjonowała parafia pw. Św. Trójcy, w Księżpolu i Korchowie pw. Podwyższenia Krzyża Świętego z cerkwią filialną, pw. Wniebowzięcia NMP w Płusach, w Różańcu

pw. Narodzenia NMP, w Biszczu i w Luchowie Górnym pw. Opieki MB (POKROWY – MB Opiekuńczej). Drewniane cerkwie w Korchowie i Różańcu rozebrano w drugiej połowie lat 30. minionego wieku. Drewnianą cerkiew w Płusach spalili Kozacy w 1915 roku, kiedy wycofywali się w głąb Rosji. Murowane cerkwie w Biszczu, Księżpolu i Luchowie w 1919 r. rekoncylinowano na kościoły katolickie.

Wczesnym rankiem w Wielką Niedzielę gromady ludzi ciągnęły polnymi drogami i miedzami do kościoła w Tarnobrodzie. Z miejscowości położonych dalej przyjeżdżali drewnianymi wozami. Najwięcej ich stało naprzeciw kościoła obok dawnej plebanii (obecnie budynek po liceum ekonomicznym). Nie tak łatwo było dojść do furmanki, zwłaszcza gdy zachodziła konieczność przejścia obok narowistego konia (z wiechą za kantarem). Po skończonym nabożeństwie w drzwiach robił się wielki natłok. Wszyscy chcieli jak najszybciej opuścić kościół, by w jak najkrótszym czasie wrócić do domu. Należy zaznaczyć, że wielu było takich, którzy wychodzili przed końcowym błogosławieństwem albo zaraz po nim, nie czekając na intonowaną przez organistę pieśń na zakończenie mszy św. – *Te Deum*. Niemalże w biegu wyprzedzał jeden drugiego. Szybko też wsiadano na wozy i ruszali z kopyta. Ciekawie było na tarnobrodzkim rynku. Furmanek co niemiara. Woźnice podcinali konie w biegu. Tętniły kopyta biegnących żwawo koni. Skrzypiały

Skrobanks

nadwozia. Dźwięczały obręcze okute na drewnianych kołach. Zdarzało się, że jeden furman najechał na drugiego, zaczepiając o koło. Krzyk jadących rozdzierał powietrze. Uliczny tumult krótko trwał. Powozy rozjeżdżały się na cztery strony świata. Zapadała cisza.

Kiedy przyjechali do domu, wchodząc, mówili: *Chrystus zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał!* - odpowiadał ktoś z domowników. Rzadko zdarzała się odpowiedź o treści: *Chwalimy go! Alleluja! Alleluja!* Tak też należało pozdrowić domowników, idąc z wizytą, i każdego przechodnia spotkanego w Niedzielę i Poniedziałek Wielkanocy. Pośpiesznie spożywano z jednej miski paschę. Starano się jak najszybciej wyjść w pole, co zapowiadało sprawne i terminowe wykonanie prac – zwłaszcza żniw. Wygłodzone postem dzieci nie mogły szybko odejść od świątecznych przysmaków. Popędzano je, strasząc pasieniem krów. W Płusach – Podkorchowcie – każda rodzina przemierzała drogę do granicy z Marianką, zabierając ze sobą święconą wodę i palmy. Gospodynie skrapiały wodą zasiewy i zagony przeznaczone do siania, by rośliny dobrze plonowały. W

niektóre miejsca wtykały palmy, by chroniły uprawy od gradobicia. W drodze powrotnej wędrujący spotykali się i gromadnie wracali do wsi. Mężczyźni z Korchowa zamieszkali koło folwarku zabierali ze sobą kości z wielkanocnego barszczu, by zakopać je w polu oraz wódkę i wędlinę. Spotykali się z mieszkańcami Różańca, którzy również zmiierzali do granic pola. Tam

ucztowali. Podobno

ten zwyczaj praktykowany jest nadal w Różańcu pod nazwą „chodzenie na gnatki”.

Na przełomie XIX i XX wieku młodzież z Bukowiny i Różańca zbierała się w sobotnie wieczory – od Wielkanocy do Zielonych Świątek – poza granicami wsi na wygonach lub w lesie na tzw. sobótki. Palono ogniska, przy których śpiewano obrzędowe pieśni o charakterze religijnym z prośbą o obfite plony zbóż i kapusty oraz śpiewanki o charakterze miłosnym. Istniało przekonanie, że ogień sobótkowy miał chronić uprawy od chorób, szkodników i gradobicia, a rozsypany po zasiewach popiół zwielokrotnić plony.

Wypada zauważyć, że tutejsi prawosławni w święta wielkanocne – jak katolicy – na formułkę powitalną *Christos woskriesie (woskrie, woskries)!* odpowiadają: *Woistinu woskriesie (woskrie, woskries)!* Poświęcone pokarmy spożywają na sucho.

Halina Sarzyńska

To były bardzo intensywne dwa dni, podczas których dzieci, młodzież i dorośli z powiatu biłgorajskiego od ludowych twórców mogli uczyć się różnych technik – tradycyjnych i nowoczesnych – wykonywania pisanek.

Tworzyły pisanek i kwiaty z bibuły i krepiny – jak co roku: Katarzyna Zygmunt z Korytkowa Dużego – mistrzyni batiku, Danuta Płoucha z Biszczy – specjalistka od malowania akrylowych dzieł sztuki na wydumaszkach, Teresa Fus z Księżpola, która pokazywała uczestnikom, jak wykonać kwiaty z bibuły i krepiny, które następnie mogą dekorować koszyk wielkanocny, palmę czy stół. Magdalena Futoma z Tarnobrodu wraz z dziećmi i młodzieżą oklejała jajka materiałami i

TARNOGRODZKI OSRODEK KULTURY
XVIII
 REGIONALNE
 WARSZTATY
 ZDOBIENIA
 PISANEK
 11-12
 marca
 2024

sznurkami. Technikę wydrapywania prezentowali nowi instruktorzy – Magdalena Foremny, która przyjechała do nas z Podkarpacia oraz Józef Lewkowicz z Nowego Sioła. Po raz pierwszy uczestnicy mogli spróbować swoich sił w decoupage'u. Tej – nowej w wachlarzu tarnogrodzkich warsztatów – techniki uczyła Justyna Duda z Tarnobrodu. Kustosz Muzeum w Przeworsku etnograf Katarzyna Ignas wygłosiła wykład *O tym, dlaczego zajęcia kojarzy się dzieciom z Wielkanocą?* Uroczystego otwarcia XVIII Regionalnych Warsztatów Zdobienia Pisanek dokonał Burmistrz Tarnobrodu Paweł Dec.

Tradycyjnych i nowoczesnych metod w ciągu dwóch dni uczyło się około 430 uczestników z czternastu placówek z powiatu biłgorajskiego. Odwiedzili nas uczniowie: Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Biłgoraju, Szkoły Podstawowej im. Marii Curie –

Danuta Płoucha

Magdalena Foremny

Teresa Fus

Magdalena Futoma

Katarzyna Zygmunt

Skłodowskiej w Tarnobrodzie, Szkoły Podstawowej nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Biłgoraju, Szkoły Podstawowej im. bł. kard. Stefana Wyszyńskiego w Korchowcu Pierwszym, Szkoły

Podstawowej im. hetmana Jana Zamojskiego w Bukowinie, Szkoły Podstawowej w Woli Różanieckiej, Szkoły Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim, Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Biszczy, Publicznej Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Lipinach Górnych, Zespołu Szkół Centrum

Kształcenia Rolniczego w Różańcu, przedszkolaki z Przedszkola Miejskiego w Tarnogrodzie, podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnogrodzie, Domu Pomocy Społecznej w Teodorówce i Młodzieżowego Domu Kultury w Biłgoraju. Wszyscy zabrali do domów imponujące efekty swojej pracy twórczej. Będą one zdobić wielkanocne stoły, palmy i koszyczki.

Na uroczystym podsumowaniu wydarzenia głos zabrał wicestarosta biłgorajski Tomasz Rogala. Wraz z burmistrzem podziękowali artystom rękodzielnikom i uczestnikom warsztatów. Zapraszamy na kolejne artystyczne pisankowe zmagania za rok przed Wielkanocą. Głównym organizatorem wydarzenia było Towarzystwo Kultury Teatralnej Ziemi Lubelskiej we współpracy z Tarnogrodzkim Ośrodkiem Kultury i Tarnogrodzkim Towarzystwem Regionalnym. Patronat i wsparcie finansowe zapewnili Burmistrz Tarnogrodu i Starosta Biłgorajski.

Monika Komosa

Urszula Koziół urodziła się 20 czerwca 1931 w Rakówce. To polska poetka, pisarka, autorka felietonów i utworów dramatycznych dla dzieci i dorosłych.

Do końca II wojny światowej przebywała na Zamojszczyźnie, uczyła się w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej w Zamościu.

Następnie studiowała polonistykę na Uniwersytecie Wrocławskim. Studia I stopnia ukończyła w 1953 r. (magisterium uzyskała w 1969 r. na studiach uzupełniających).

Jako poetka debiutowała w 1953 r. W latach 1956–1958 była kierownikiem działu literackiego pisma „Poglądy”. Od 1958 r. publikowała w miesięczniku „Odra” (m.in. cykl felietonów pt. „Z poczekalni”), a także w pismach:

„Współczesność” (1959–1964), „Tygodnik Kulturalny” (1963–1965) i „Poezja” (1967–1972).

Jej wiersze przełożono na prawie wszystkie języki europejskie, zamieszczone są w licznych antologiach i pismach literackich.

Przebywała na stypendiach twórczych we Francji, w USA oraz dwukrotnie na stypendium rządu włoskiego. Ostatnio wydała tomy poetyckie: „Klangor”, „Ucieczki” i „Znikopis”. Mieszka i pisze we Wrocławiu.

Ni mniej ni więcej

*to co było
trwa nadal
ale jest jakieś inne
inne jest to
albo my
staliśmy się jakoś inni
ja i to
nie pasujemy do siebie
ja i to
rozmijamy się ze sobą
ja i to
jest i nie jest
a jeśli trwa
to trwa jakby inaczej
jakby gdzie indziej
jakby nie tu i nie teraz
moje ja
jest już jakby beze mnie
trzeba mi przejść z nim na „ty”
i mówić o sobie „ona”
ja ty i ona
to wciąż jedno i to samo
ja
ni mniej ni więcej*

Onegdaje Osterwy czyli spotkania z Tradycją Ludową

dwa zespoły, które wystąpiły na 40. Ogólnopolskim Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej jesienią w Tarnogrodzie zostały zaproszone na scenę Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie. Wystąpiły: Zespół Folklorystyczny - Obrzędowy „Sołtyski” z Pawłowa ze spektaklem „Swaty” i Zespół Obrzędowy „Zawsze Razem” z Woli Gułowskiej z widowiskiem „Na świątego Jana”. Reżysersko zajął się zespołami jeden z jurorów tarnogrodzkich sejmików prof. Edward Wojtaszek z Warszawy. Była to

W sobotę 17 marca teatr ludowy miał swoje święto w stolicy województwa –

naszego miasteczka, zwrócił uwagę na tarnogrodzką miłość do teatru – zarówno ludowego, jak i tradycyjnego, tu miał na myśli spektakle proponowane w ramach Sceny Reduta, które zawsze grane są przy pełnej sali. Swój

pierwsza odsłona Onegdajów Osterwy czyli Spotkań z Tradycją Ludową, które – mamy nadzieję – staną się stałym punktem w kulturalnym kalendarzu Lublina.

Tarnogrodzki Ośrodek Kultury był współorganizatorem wydarzenia. Podczas uroczystego otwarcia pierwszych Onegdajów Osterwy dyrektor teatru Redbad Klynstra – Komarnicki bardzo ciepło powitał liczną reprezentację

debiut na scenie Teatru im. J. Osterwy mieli też: dyrektor Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury Renata Ćwik oraz burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec, którzy krótko przedstawili historię tarnogrodzkich sejmików i pochwalili się osiągnięciami naszego miasta w zakresie pielęgnowania dziedzictwa. Pracownicy

Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury zatroszczyli się o ludowe akcenty w foyer teatru. Jako dekorację do Onegdajów ustawili parę manekinów w strojach tarnogrodzkich oraz dawne przedmioty i sprzęty codziennego użytku, takie jak: skrzynia wianna, kołyska, chusty, koce, haftowane poduszki, grabie drewniane, tóra, sita i inne.

Ten dzień długo pozostanie w pamięci zarówno zespołów występujących na wielkiej scenie, jak i delegacji pracowników Tarnogrodzkiego Ośrodka

obecnością, jak np. Helena Modrzejewska czy Sławomir Mrożek. Czuliśmy się naprawdę wyróżnieni, kiedy nasz przewodnik pokazał nam różne zakamarki znane tylko pracownikom teatru, niedostępne dla zwykłych zjadaczy chleba.

Publiczność – oprócz uczyty dla ducha – miała

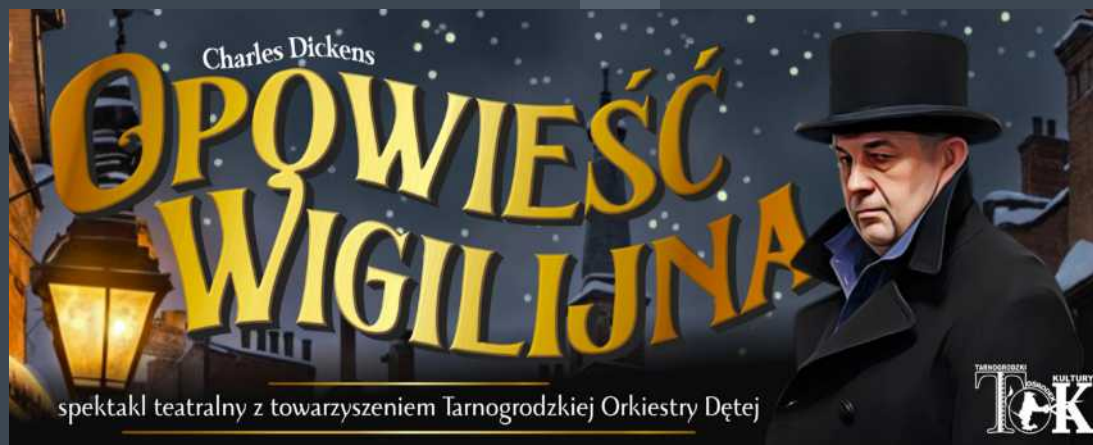
też uczytę dla podniebienia. Tarnogrodzka delegacja przygotowała stoisko z „tarnogrodzkim jądłem”, na które zaprosiła wszystkich uczestników po spektaklach. Tym przyjemniej było częstować się przysmakami z naszego regionu, że w foyer teatru przygrywała kapela zespołu „Sołtycki” z Pawłowa, która grała tak skocznie i żywiłowo, że niektórych porwała wręcz do tańca.

To był piękny wieczór. Na lubelskiej scenie pokazane zostały po raz pierwszy w historii widowiska wyrosłe z obrzędów, obyczajów, ze wspólnotowego wiejskiego bytowania. Nabiera to szczególnego znaczenia, kiedy wspomnimy działalność Juliusza Osterwy w zakresie Reduty objazdowej (1924–1939) oraz wojenne koncepcje Teatru Społecznego. Zainaugurowane w 1924 roku objazdy Reduty po Rzeczypospolitej Osterwa traktował jak misję społeczną. Celem teatru było upowszechnienie dzieł dramaturgii polskiej i ożywienie życia intelektualnego na prowincji, edukacja i zapewnienia widowisk o doskonałym poziomie artystycznym społecznościom, które pozbawione były miejscowych teatrów. Historia zatoczyła krąg. Dzisiaj teatry wiejskie przyjeżdżają do miasta (Onegdaje Osterwy, Zwyki w Warszawie), aby pokazać spektakle wyrosłe z autentycznej, rdzennej kultury ludowej.

Kultury, którym zorganizowano nie lada niespodziankę, a mianowicie mogliśmy zwiedzić Teatr im. Juliusza Osterwy i poznać go od podszewki. Oprowadzał nas aktor Wojciech Dobrowolski. Z zapartym tchem słuchaliśmy historii teatru oraz anegdot związanych ze sławami sceny, które przez dziesięciolecia zaszczycały lubelską scenę swoją

Monika Komosa

przerosło nasze najśmielsze oczekiwania. Sala widowiskowa dosłownie pękała w szwach! Wiele osób odeszło, ponieważ zabrakło miejsc, nawet stojących...
20 stycznia 2024 r. również

„Opowieść wigilijna” Karola Dickensa

na scenie Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury

Pomysł spektaklu z muzyką orkiestry na żywo kielkował od dawna. Zdawaliśmy sobie sprawę, że to ogromne przedsięwzięcie, ale postanowiliśmy zaryzykować. Próby zaczęliśmy w październiku. Scenariusz mieliśmy gotowy – w 2017 opracowała go moja ówczesna grupa Teatru Młodych TOK SHOW, ponieważ wtedy też wystawialiśmy tę sztukę. Kapelmistrz orkiestry Grzegorz Sztajn Miller zaproponował muzykę w zależności od potrzeb danego momentu fabuły. Spektakl grali obecni aktorzy grupy młodzieżowej, ale wielu występujących to osoby zaproszone do udziału - dorośli, dzieci, a także dawni członkowie moich grup teatralnych. To naprawdę duży projekt, w który zaangażowanych było 40 osób. Trudno było zebrać wszystkich (bardzo zróżnicowana grupa: dorośli, studenci, dzieci, licealiści na co dzień uczący się w szkołach w Lublinie). Próby robiliśmy na raty. Dla niektórych był to kolejny występ, ale dla wielu debiut – aktorską przygodę rozpoczęli od rzucenia ich na głęboką wodę. Ale udało się! Premiera 6 stycznia 2024 to był czas, którego nie zapomnimy. Zainteresowanie spektaklem

zagraliśmy przy pełnej sali. Muzyka na żywo grana podczas spektaklu przez Tarnogrodzką Orkiestrę Dętą to był strzał w dziesiątkę. Całość oświetliły multimedialna scenografia i scenki

z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.

Wystąpili: w roli głównej Daniel Mazurek (Ebenezer Scrooge), Zdzisław Śliwa (Bob Cratchit), Cyprian Rogala (siostrzeniec Fred), Mikołaj Właż (wolontariusz, Topper), Aleksander Antolak (kolędnik i mały Scrooge), Michał Malinowski (Duch Jakuba Marleya, Stary Joe), Oliwia Olejnicka (Duch Minionych Świąt, praczka), Otylia Antolak (siostra małego Scrooge'a, Marta Cratchit), Amelia Sędlak (Duch Tegorocznych Świąt), Elżbieta Zań (pani Cratchit), Jeremi Korniak (Tim Cratchit),

Marczak (druga trąbka), Paweł Majcher, Zuzanna Ładosz (pierwszy saksofon altowy), Mateusz Fus, Łukasz Nowicki (drugi saksofon altowy), Patrycja Kołodziej (pierwszy saksofon tenorowy), Natalia Góra, Kuba Niemiec (drugi saksofon tenorowy), Ernest Fus, Dariusz Gurdziel (saksofon barytonowy), Kacper Fus (sakshorn tenorowy), Kuba Wańczyk (puzon tenorowy), Patryk Gurdziel (pierwsza tuba), Łukasz Goch (druga tuba), Dawid Przeszło (eufonium). Multimediami i dźwiękiem zajął się Piotr Majcher, a za światło odpowiedzialny był Dariusz Fusiarz. Szczególne podziękowania

należą się „bogaczom”, którzy mimo wysokiego statusu społecznego opanowali do perfekcji kwestie techniczne i suflerskie, prawdziwej mamie Tima Cratchita Magdzie Korniak za pomoc przy kostiumach i Maciejowi Komosie za użyczenie i nagranie głosu do filmiku ze sceną z przeszłości Scrooge'a.

Bardzo dziękuję wszystkim uczestniczącym w projekcie.

Zaangażowanie aktorów było imponujące. Wszyscy byli po trosze reżyserami, kostiumografami, scenografami, garderobianymi – jak to w teatrze amatorskim – liczyły się wszystkie pomysły.

Monika Komosa
reżyser spektaklu

Magdalena Komosa (Belinda Cratchit i Duch Przyszłych Świąt), Amelia Furlepa (żona Freda i pani Dilber), Grzegorz Magoch (Bogacz 1), Sławomir Teterycz (Bogacz 2), Jan Hulas (Bogacz 3).

Prowadzenie orkiestry – Grzegorz Sztainmiller. Zagrali: Beata Fus (flet), Rafał Kita (saksofon sopranowy), Marysia Malinger (pierwszy klarnet), Kuba Nowicki, Kacper Trusz (drugi klarnet), Mateusz Marczak (pierwsza trąbka), Marcin

Michał Malinowski

Amelia Furlepa

Amelia Sędlak

Jeremi Korniak

Otylia Antolak

Oliwia Olejnicka

Mikołaj Wlaz

Cyprian Rogala

Zdzisław Siwa

Elżbieta Zań

Aleksander Antolak

Magdalena Komosa

Jan Hulas
Sławomir Teterycz

Daniel Mazurek

Grzegorz Magoch

Dni Kobiet

koncert z okazji

Jan Kondrak

9 marca 2024 roku Tarnogród po raz kolejny odwiedził znany bard Jan Kondrak – autor tekstów, kompozytor i wykonawca, jeden z liderów piwnicy artystycznej Lubelska Federacja Bardów.

(za scenariusz i utwory dla Marka Dyjaka), był twórcą i szefem artystycznym Festiwalu Kultury Ekologicznej w Józefowie. Z Tarnogrodem związany w latach dziewięćdziesiątych, kiedy koncertował na scenie letniej w ramach rokrocznie organizowanej Świętojańskiej Nocy Poetów. Jako student bywał też na tarnogrodzkich sejmikach.

Tym razem przybył, aby swoim koncertem uczcić święto kobiet. Wykonał autorskie utwory, także o przedstawicielkach płci pięknej. Pieśni przeplatał ciekawymi opowieściami ze swojego życia.

Po koncercie Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec każdej obecnej w sali kobiecie wręczył kwiat i zaprosił wszystkich zebranych do foyer na poczęstunek.

Jan Kondrak urodził się w Hrubieszowie, ukończył studia polonistyczne na UMCS-ie w Lublinie. Ma na swoim koncie mnóstwo nagród, m. in. został zwycięzcą ogólnopolskich Spotkań z Piosenką Kabaretową OSPA w Ostrołęce (Grand Prix), laureatem nagrody głównej Ogólnopolskich Spotkań Estradowych OSET w Rzeszowie, laureatem Studenckiego Festiwalu Piosenki w Krakowie i Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu (za tekst), dwukrotnym laureatem FAMY w Świnoujściu

Święto młodych aktorów z powiatu

21 marca 2024 roku odbył się w Tarnogrodzie XXIII Powiatowy Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych. Impreza organizowana jest co roku, aby umożliwić małym i młodym aktorom prezentację dorobku artystycznego, inspirować do poszukiwania oryginalnych form pracy, podtrzymywać i upowszechniać tradycję teatralną, promować aktywność młodych grup artystycznych, a także tworzyć możliwości wymiany doświadczeń między pedagogami i instruktorami teatralnymi.

Na scenie zaprezentowało się 10 grup z powiatu biłgorajskiego. Były to: Samorządowe Przedszkole Nr 2 w Biłgoraju, *Calineczka*,

instruktorka: Ewelina Właż – Rybak (gościnnie), Teatrzyk szkolny ze Szkoły

Podstawowej w Starym Bidaczowie, *Hej sobótka, sobótka*, instruktorki: Joanna Portka, Agnieszka Rębacz, Prywatna Szkoła

Podstawowa w Biłgoraju, *Smerfy*, instruktorki: Anna Kaczor, Edyta Kijko, Zespół ze Szkoły Podstawowej w Dąbrowicy, *Sobótkowe opowieści*, instruktorki: Ingrida Sokołowska, Anna Kielbasa, Monika Frąk, Zespół ze Szkoły

Podstawowej w Gromadzie, *Pasionki*, instruktorka: Małgorzata Procter, Koło teatralne biblioteki szkolnej Bajarze Tarnogród, *Baśniowy ambaras*, instruktorka:

Anna Kuziak, Teatrzyk ze Szkoły Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni Solskiej, *Andrzejki*, instruktorka: Alicja Chołyst, Teatrzyk ze Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. M. Pasiaka w Soli, *Jak to dawniej bywało...*, instruktorki:

Joanna Kunicka – Jung, Jolanta Kurzyńska, Ambaras Mini MDK Biłgoraj, *BEKA, czyli Bad Kids Academy*, instruktorka: Joanna Łukaszczyk, Ambaras MDK Biłgoraj,

Już nie mogę się doczekać..., instruktorka: Joanna Łukaszyk.

W jury zasiadły: Maryla Olejko – Kierownik Artystyczny Biłgorajskiego Centrum Kultury i Julia Majer z Centrum Spotkania Kultur w Lublinie. Do 23. Wojewódzkiego Przeglądu Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych – Festiwalu Najciekawszych Widowisk, który odbędzie się w Miejskim Ośrodku Kultury w Świdniku, nominowały: **Zespół ze Szkoły Podstawowej w Dąbrowicy z widowiskiem „Sobótkowe opowieści” i Zespół ze Szkoły Podstawowej w Gromadzie ze spektaklem „Pasionki”.**

Jury postanowiło wyróżnić: Teatrzyk ze Szkoły Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni Solskiej za „Andrzejki” i Teatrzyk ze Szkoły Podstawowej im. M. Pasiaka w Soli, za spektakl „Jak to dawniej bywało...”.

Organizatorami wydarzenia byli: Tarnogrodzki Ośrodek Kultury, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie i Towarzystwo Kultury Teatralnej Ziemi Lubelskiej. Wsparcia finansowego udzielił: Starostwo Powiatowe w Biłgoraju i Burmistrz Tarnogrodu.

Monika Komosa

Międzynarodowy Dzień Teatru

2024

Orędzie Jona Fosseo na Międzynarodowy Dzień Teatru 2024 pt.

„Sztuka to pokój”

Każdy człowiek jest niepowtarzalny, a jednocześnie taki sam jak wszyscy inni ludzie. Niepowtarzalność jest zewnętrzna, można ją, rzecz jasna, dostrzec, ale w każdym człowieku istnieje coś wewnątrz, co należy wyłącznie do niego. Możemy to nazwać duszą albo duchem – albo nie musimy nazywać, tylko zostawić.

Ale jednocześnie, mimo różnic, jesteśmy sobie równi. Ludzie ze wszystkich części świata są fundamentalnie równi, niezależnie od języka, którym mówią, od koloru skóry i niezależnie od koloru włosów.

Może to swoisty paradoks, że jesteśmy jednocześnie równi i różni. Może człowiek jest paradoksalny w wyniku napięcia między ciałem a duchem, między tym, co najbardziej przyziemne i immanentne, a tym, co transcenduje owe materialne, przyziemne ograniczenia.

Ale sztuka, dobra sztuka, w zadziwiający sposób potrafi łączyć to, co niepowtarzalne, z tym, co uniwersalne, ba, potrafi sprawić, by niepowtarzalne, ktoś mógłby powiedzieć „obce”, stało się powszechnie, uniwersalnie zrozumiałe. Tym samym sztuka rozsadza granice między językami, częściami świata, krajami. W ten sposób łączy nie tylko to, co cechuje każdego człowieka, ale również, w nieco innym znaczeniu, to, co cechuje grupy ludzi, na przykład narody.

Sztuka nie czyni tego poprzez ujednolicanie wszystkiego, przeciwnie, pokazuje różnice, ba, obcość. W każdej dobrej sztuce właśnie to, co obce, to, czego w pełni nie rozumiemy, a mimo to na swój sposób rozumiemy, co być może można nazwać enigmatycznym, co fascynuje, ba, co tworzy transcendencję, przekroczenie, jest tym, co wszelka

sztuka musi w sobie mieć i do czego musi prowadzić.

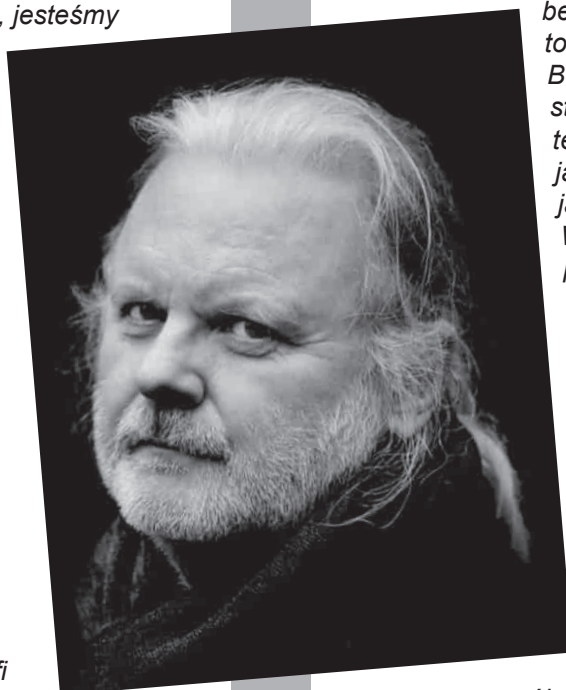
Nie przychodzi mi do głowy lepszy sposób łączenia przeciwieństw niż sztuka. Właśnie ona jest przeciwieństwem gwałtownego konfliktu, który, co zbyt często widzimy, znajduje swoje ujście w destrukcyjnych próbach zniszczenia obcego, tego niepowtarzalnie innego, nierzadko poprzez wykorzystanie najbardziej

bestialskich odkryć nowej technologii. Czy to będzie terroryzm, czy to będzie wojna. Bo człowiek ma również swoją zwierzęcą stronę i kiedy napędza go instynkt, wtedy ten drugi, obcy, nie jest postrzegany jako ktoś fascynująco enigmatyczny, ale jako zagrożenie dla własnej egzystencji. Wtedy niepowtarzalność i uniwersalnie pojmowaną różnorodność zastępuje równość kolektywna i to, co inne, stanowi zagrożenie, które trzeba zniszczyć. To, co zewnętrznie inne, na przykład religia albo ideologia polityczna, stają się czymś, co trzeba zwalczyć i unicestwić.

Wojna to walka przeciwko temu, co w człowieku najgłębsze, wyjątkowe. I jest to zarazem walka przeciwko wszelkiej sztuce, przeciwko temu, co w sztuce najgłębsze.

Postanowiłem mówić o sztuce w ogóle, a nie wyłącznie o sztuce teatru, dlatego że w każdej dziedzinie sztuki, w każdej dobrej sztuce, w jej najgłębszej istocie, chodzi o to samo, chodzi o to, żeby to, co niepowtarzalne, osobliwe, stało się uniwersalne. Sztuka łączy niepowtarzalne z uniwersalnym w swoim wyrazie artystycznym. Nie poprzez usuwanie swoistości, tylko poprzez jej uwydatnianie, aby wyraźnie wybrzmiało to, co obce. To proste. Wojna i sztuka to przeciwieństwa. Wojna i pokój to przeciwieństwa. Sztuka to pokój.

Jon Fosse - norweski pisarz i dramaturg, noblista
Z języka norweskiego przełożyła Halina Thylwe
fot. Tom A. Kolstad/Det norske samlaget

FERIE Z KULTURĄ ZAKOŃCZONE

Tarnogrodzki Ośrodek Kultury w dniach 5-9 lutego 2024 roku zorganizował zajęcia dla dzieci w ramach ferii zimowych. Jak zawsze było gwarno i wesoło. Codziennie w różnorodnych zajęciach uczestniczyło kilkadziesiąt dzieci. Wszystkiego było po trochu, zabaw integracyjnych, tanecznych oraz ruchowych. Każdy dzień był wypełniony przeróżnymi atrakcjami.

Uczestnicy mogli również rozwijać swoje talenty plastyczne tworząc obrazy, rysunki, laurki, a odetchnąć mogli podczas seansów filmowych. Wszyscy wykazali się

wymi. Na zakończenie tego intensywnego tygodnia uczestnicy Ferii obejrzeli spektakl Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa o zasadach dobrego wychowania – „Złośliwości Jej Królewskiej Mości”

Mamy nadzieję, że ferie dostarczyły dzieciom dużo radości i pozytywnej energii z czego bardzo się cieszymy. Za stworzenie takiego intensywnego tygodnia dziękujemy instruktorom: Małgorzacie Zając, Magdalenie Grabińskiej – Serek, Justynie Dudzie, Annie Pilip oraz Piotrowi Majchrowi.

przy tym dużą kreatywnością i oryginalnością. Nie zabrakło również zajęć z rękodzieła. Tym razem powstały ozdobne magnesy na lodówkę oraz wyklejanki ze sznurka na papierze. Ostatniego dnia dzieci uczestniczyły w grach i zabawach kreatywnych połączonych z zajęciami rucho-

TARNOGRÓD GRA Z WOŚPI!

32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przeszedł do historii. Sztab 5735 Tarnogród włączył się w pomoc – jak zwykle – na wiele sposobów. Wolontariusze kwestowali na ulicach Tarnobrodu, Woli Różanieckiej, Luchowa Górnego i Różańca. W Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury od 15.00 odbywały się występy artystyczne i Tarnogrodzka Aukcja z Serduszkami. Wolontariusze mieli tu swoją bazę, gdzie

przerwach między występami odbywały się licytacje. Na scenie zaprezentowały się zespoły taneczne

Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury przygotowane przez Małgorzatę Zajęc, Tarnogrodzka Orkiestra Dęta z kapelmistrzem Grzegorzem Szejnmlillerem, dziewczęta z Teatru Młodszych TOK SZOK w Mini Playback Show odegrały Tinę Turner, Whitney Houston i Marylę Rodowicz z chórkami. Kilka utworów zaśpiewała nasza tarnogrodzka wokalistka Gabriela Zajęc, wystąpił duet: Magdalena Palinka i Maciej Komosa z

piosenkami autorskimi. Jak zawsze, nie zawiodyły nas zespoły rockowe z Biłgoraja. Po raz kolejny wystąpili: Fire LBL, Kaldera i Rockout, a po raz pierwszy (mamy nadzieję, że nie ostatni) zaprezentował się na naszej scenie młody zespół z Biłgoraja Trisomia 21.

Dzięki hojności darczyńców i licytujących podczas Tarnogrodzkiej Aukcji z Serduszkami zebraliśmy 10136 zł. Doliczając puszki wolontariuszy, Sztabowe Puszki

mogli przyjść, odpocząć i posilić się pysznościami, które otrzymaliśmy od sponsorów: Doroty Skrzypek, Gruszki i Pietruszki i Smaków Kresowych. W

Stacjonarne, dochód a naszych aukcji na Allegro – udało nam się zebrać 38 891,35 zł.

Dziękujemy bardzo WSZYSTKIM, którzy w jakikolwiek sposób wspierali działania sztabu. Największe podziękowania składamy na ręce Szefowej Sztabu Anny Kuziak, która koordynowała działania wszelakie. Dziękujemy wolontariuszom i ich opiekunom, dziękujemy fundatorom WOŚP-owych aukcji, dziękujemy grupom tanecznym Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury i Małgorzacie Zajęc, Tarnogrodzkiej Orkiestrze Dętej i Grzegorzowi Szejnmlillerowi. Dziękujemy Gabrieli Zajęc, Magdalenie Palince i

aukcjach. Dziękujemy za każdą złotówkę wrzuconą do puszek. Dziękujemy właścicielom sklepów i punktów usługowych, w których stały Sztabowe Puszeki Stacjonarne. Były to: JD Beauty, U Pszczółki, Świat Dziecka, Delikatesy Centrum, Głodny Zając, DAFIT i

Maciejowi Komosie, Emilii Gorzkowskiej, Paulinie Fus, Mai Kurzydło, Poli Siciarz, Klarze Koziarze. Zespołom Trisomia 21, Fire LBL, Kalderze i Rockout. Szczególne podziękowania należą się Pawłowi Jaszkwowi, który co roku dba o poziom muzyczny naszego finału. Dziękujemy komisji finansowej: Agnieszce Fus,

Softkomp. Dziękujemy Dorocie Skrzypek i Lubie Kicie za przygotowanie stoiska ze słodkimi i wykwintnymi przysmakami, a Klubowi Kobiet Aktywnych za piernikowe WOŚP-owe serduszka – cały dochód z dwóch stoisk został przekazany na rzecz Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Niemalą kwotę zebrały też Pola i Nikola Siciarz, które z własnej inicjatywy malowały dzieciakom twarze i robiły tatuaże i datki przekazały na rzecz WOŚP. SKW dziękujemy za pyszne gofry, za które też niemalą sumka powędrowała do WOŚP-owej puszeki. Szczególne podziękowania należą się też Magdalenie Grabińskiej-Serek, która spontanicznie, z ogromną gracją, niespotykanym darem przekonywania i niespożytą energią współprowadziła Tarnogrodzką Aukcję z Serduszkami.

Pomaganie jest dziecinnie proste! Do zobaczenia na 33. Finale WOŚP za rok.

Jerzemu Greli i Arkadiuszowi Truszowi. Dziękujemy wszystkim licytującym i kupującym na naszych

Monika Komosa
/Sztab 5735 Tarnogród/

Jasełka

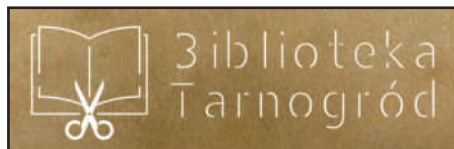
i wspólne kolędowanie w TOK-u

7 stycznia 2024 roku w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury miały miejsce jasełka, które przygotowali uczniowie i

nauczyciele ze Szkoły Podstawowej im. Marii Curie – Skłodowskiej w Tamogrodzie. Młodzi artyści pięknie i sugestywnie odtworzyli sceny przyścia Jezusa na świat, recytowali i śpiewali, złożyli życzenia zebranym. Przygotowali ich: Joanna Karczmarzyk, Agnieszka Grasza, Irena Bartoszek i Andrzej Kusiak. Potem przyszedł czas na wspólne kolędowanie. Jako pierwszy wystąpił zespół ze Środowiskowego Domu Samopomocy, który zaśpiewał do akompaniamentu opiekuna grupy Piotra Pacyka. Pani Krystyna Kita i Tarnogrodzka Kapela Ludowa, którą przygotowała instruktorka Helena Zajac, wystąpiły z tradycyjnym kolędowym repertuarem, natomiast Gabriela Zajac i Zespół Wokalny Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury zaśpiewali nowoczesne pastoralki. Zespołowi wokalnemu akompaniował Jeremiasz Osuch, instruktorką grupy jest Grażyna Barcicka.

RZEŻBA Z POTRZEBY SERCA

Jedynym sposobem, by dokonać czegoś wielkiego, jest kochać to, co się robi – są to słowa Józefa Lewkowicza – twórcy ludowego rzeźbiącego w drewnie, kamieniu

PTAKI POLSKIE PRZYFRUNĘŁY DO TARNOGRODZKIEJ BIBLIOTEKI

8 marca 2024 roku miało miejsce uroczyste otwarcie wystawy autorskich fotografii ptaków polskich Krzysztofa Potockiego.

Wystawa została przygotowana z myślą o dzieciach i młodzieży.

Wstęgę nożyczkami z Muzeum Nożyczek przecinali: Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec, Krzysztof Potocki – autor zdjęć oraz uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. Marii Curie-Skłodowskiej w Tarnogrodzie: Martyna Socha, Maciej Leśniak, Nikola Siczarz, Adriana Sidor

oraz innych materiałach, który 27 lutego 2024 roku w bibliotece miejskiej spotkał się młodzieżą ze szkoły podstawowej w Tarnogrodzie oraz Woli Różanieckiej. Józef Lewkowicz jest artystą ludowym, samoukiem, który oprócz rzeźby w drewnie i kamieniu zdobi wielkanocne pisanki metodą drapaną (rytową) i

oraz Dawid Bukowiński.

Interesującą i bardzo ciekawą lekcję przedstawił Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec – leśnik i miłośnik przyrody.

Atrakcją wernisażu było ogłoszenie konkursu

polegającego na rozpoznaniu polskiego ptaka, którego zdjęcie znajduje się na wystawie. Główną nagrodę w wysokości 200 zł ufundował Krzysztof Potocki.

Wystawę można oglądać do 15 kwietnia 2024 roku w godzinach pracy biblioteki: poniedziałek-piątek 8:00 – 17:00 oraz soboty 8:00 – 14:00.

Serdecznie zapraszamy!

Twórców Kultury i Sztuki PLAMA. Członek Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Lublinie. Należy do Związku Polskich Artystów Plastyków.

Tworzy w różnych technikach: akryl, akwarela, olej, batik, pastel, malarstwo na szkle i jedwabiu.

Stworzyła cykle: *Ikary*, *Trwanie traw*, *Moje myśli krążą wokół ciebie*, *Dubova moja miłość*, *Moje*

anioły i *Martwe natury* kwiatami ożywione, *Zapiski form*, *Spiral*, *Wypisać imię złudzeniom*. Uczestniczyła w wielu plenerach krajowych i międzynarodowych. W dorobku ma kilkadziesiąt wystaw indywidualnych i zbiorowych w Polsce i poza jej granicami.

***

Nożyczki z podobizną cesarza Wilhelma II i jego żony przekazane przez Beatę Pasik. Dziedziczone były w mojej rodzinie z pokolenia na pokolenie – Beata Pasik

WERNISAŻ WYSTAWY PRAC MAJKI ZUZAŃSKIEJ

Maria Majka Zuzańska urodziła się w Biłgoraju. Jest absolwentką Liceum Sztuk Plastycznych w Nałęczowie. Malarka i poetka. Prezes Łęczyńskiego Stowarzyszenia

„Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to czym dzieli się z innymi.”

Jan Paweł II

i refleksje. Pani Dyrektor opowiedziała o swojej pracy zawodowej w Szkole Podstawowej w Luchowie Dolnym. Na początku uczyła katechezy, a następnie historii. Po trzech latach pracy w tutejszej szkole objęła funkcję dyrektora, którą pełniła przez kolejne trzydzieści lat. Był to trudny czas, bo przypadł na okres transformacji

Pożegnanie Pani Dyrektor Szkoły Podstawowej w Luchowie Dolnym – Grażyny Larwy

26 lutego 2024 r. społeczność naszej szkoły podziękowała Pani Dyrektor Grażynie Larwie za jej trzydziestotrzyletnią pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego. W uroczystości wzięli udział: burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec, wiceburmistrz Tomasz Legieć, kierownik Centrum Usług Wspólnych Marta Pawlik, dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Zamościu Anna Startek, proboszcz parafii w Luchowie Górnym ksiądz Waldemar Dudziński, ksiądz Leszek Pankowski, dyrektorzy placówek oświatowych z terenu gminy Tarnogród, sołtys Luchowa Dolnego Adam Pogorzelec, nauczyciele, pracownicy szkoły, uczniowie oraz rodzice.

w kraju. Będąc dyrektorem, musiała zmierzyć się z ówczesną reformą i różnymi, nie zawsze łatwymi wyzwaniami. Pani Grażyna Larwa wyraziła wdzięczność za współpracę pracownikom szkoły, władzom samorządowym, księżom, rodzicom i uczniom.

Kazimiera Mendryk – w imieniu grona pedagogicznego

– w ciepłych, płynących prosto z serca słowach, podziękowała Pani Dyrektor za wspólne lata pracy, za szkołę, którą tworzyła, o którą dbała i walczyła, za wszystkie ważne, czasami trudne decyzje, ale też za wiele wspólnych radosnych chwil.

Nie zabrakło

także miłych słów i kwiatów od przedstawicieli rodziców i uczniów.

Wyrazy uznania i podziękowania za pracę oraz życzenia udanej emerytury złożyli Pani Dyrektor burmistrz Paweł Dec oraz zaproszeni goście. W imieniu pracowników Delegatury Kuratorium Oświaty w Zamościu głos zabrała Anna Startek.

Liczne podziękowania i słowa uznania skierowane do Pani Grażyny Larwy świadczą o wielkiej roli, jaką odegrała w tworzeniu historii szkoły. To dzięki jej pracy i staraniom nasza placówka została rozbudowana i wyposażona w nowoczesny sprzęt, uczniom stworzono warunki, by mogli osiągać sukcesy, a nauczyciele mogli być dumni ze swojej pracy.

W imieniu społeczności szkolnej życzymy Pani Dyrektor błogosławieństwa Bożego, zdrowia, życzliwości ludzkiej, realizacji marzeń, które odkładała na czas emerytury i więcej czasu dla siebie i rodziny.

Anna Szeniak

Akademiię rozpoczęli uczniowie przedstawianiem, w którym wyrazili zaniepokojenie plotkami, że „ZUS i Emerytura” chcą im zabrać Panią Dyrektor, która jest najważniejszą osobą w szkole.

Po części artystycznej przyszła pora na wspomnienia

Dzień Kobiet: Mama & Córka - Wyjątkowa wyprawa do Rzeszowa

2 marca 2024 roku uczennice klas 4-8 ze Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim miały okazję uczcić Dzień Kobiet w wyjątkowy sposób. Wraz ze swoimi mamami wyruszyły do Rzeszowa, by spędzić niezapomniany czas razem.

Po dotarciu na miejsce grupa wyruszyła na mecz piłki siatkowej kobiet Tauron Ligi, który odbywał się pomiędzy drużynami PGE RYSICE Rzeszów a ITA TOOLS STAL Mielec. Atmosfera na trybunach była niesamowita – pełna entuzjazmu i wsparcia dla obu drużyn.

dziewcząt. Dzień Kobiet to doskonała okazja, by celebrować siłę i znaczenie więzi między kobietami w różnych jej aspektach – od relacji matka-córka po wsparcie dla kobiecego sportu.

Dzięki inicjatywie takiej jak ta mamy i córki mogą razem cieszyć się czasem spędzonym razem, ucząc się jednocześnie od siebie nawzajem i tworząc niezapomniane chwile, które kształtują więzi rodzinne na lata.

Mecz zakończył się wynikiem 3-0 dla gospodyń, co tylko podkreśliło wspaniały talent i determinację zawodniczek z Rzeszowa. Po zakończeniu meczu uczestniczki wydarzenia miały okazję spotkać się z zawodniczkami, zdobywając ich autografy i wspólną fotografię.

Po meczu nadszedł czas na powrót do domu. Atmosfera pełna była rozmów o emocjach towarzyszących wydarzeniu oraz o planach na kolejne takie wspólne wyjazdy. Mama i córka spędziły niezapomniany dzień, który na długo pozostanie w ich pamięci jako wyjątkowy sposób uczczenia Dnia Kobiet.

Tego rodzaju wydarzenia nie tylko wzmocniają relacje rodzinne, ale także promują aktywność fizyczną oraz rozwijają zainteresowanie sportem wśród młodych

Warto podkreślić, że inicjatywa organizacji wyjazdu do Rzeszowa była pomysłem samego dyrektora szkoły Bogdana Antolaka oraz nauczycielki wychowania fizycznego Darii Szubiak.

Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim pokazuje, jak ważne jest wsparcie i promowanie działań integrujących społeczność szkolną oraz sprzyjających rozwojowi osobistemu uczniów. Zaangażowanie w organizację tego wydarzenia nie tylko umożliwiło uczestniczkom spędzenie wyjątkowego dnia, ale także promowało aktywny tryb życia oraz rozwijanie relacji rodzinnych na płaszczyźnie matka-córka.

Daria Szubiak

15. EDYCJA TYGODNIA Z JĘZYKIEM POLSKIM W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W TARNOGRODZIE

Dni 19-23 lutego 2024 roku to czas, kiedy po raz kolejny celebrowaliśmy, promowaliśmy naukę oraz szacunek do naszej pięknej polszczyzny. Z tej okazji przygotowaliśmy wiele fascynujących wydarzeń, które zainteresowały każdego miłośnika języka polskiego! W różnych konkursach i akcjach aktywnie wzięło udział 217 uczniów, nagrody przyznano 114 osobom.

DZIEŃ Z ORTOGRAFIĄ

Dzień z Ortografią rozpoczął od mocnego uderzenia! Wszyscy uczniowie wzięli udział w dyktandzie, walcząc o zaszczytny tytuł „Mistrza Ortografii”. Była to doskonała okazja, aby sprawdzić swoje umiejętności pisowni i podzielić się pasją do poprawnej polszczyzny.

Mistrzowie Ortografii
Klas III: 1. Nikola Blicharz klasa IIIa

Mistrzowie Ortografii
Klas IV: 1. Hanna Iwańczyk klasa IVa, 2. Julia Szumiec klasa IVb, 3. Igor Kurzawski klasa IVb

Mistrzowie Ortografii klas V: 1. Jakub Pleskacz klasa Va: 2. Nikola Siciarz klasa Va: 3. Julia Przytuła klasa Vb

Mistrzowie Ortografii klas VI: 1. Jakub Mazurek klasa VIb, 2. Paulina Fus klasa VIa

Mistrzowie Ortografii klas VII: 1. Wiktoria Falandysz klasa VIIb

Mistrzowie Ortografii klasy VIII: 1. Julita Rój, 2. Iryna Khomytska

DZIEŃ Z PROZĄ

Dzień z Prozą to kolejna przygoda z językiem polskim. W szkolnej bibliotece odbył się konkurs pięknego czytania. Każdy uczestnik miał okazję zaprezentować swoje interpretacyjne umiejętności, ożywiając słowa ulubionych tekstów literackich. W przesłuchaniach konkursowych wzięło udział 31 uczniów z klas IV-VIII. Jury w składzie: Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnogrodzie Joanna Puchacz, nauczyciele języka polskiego: Grażyna Chamot, Bożena Śmieciuch, Anna Skobel oraz nauczyciel-bibliotekarz Anna Kuziak wyłoniło szkolnych Mistrzów Pięknego Czytania: Olga Bartosz kl. IVb, Julia Szumiec kl. IVb, Kalina Kucharska kl. VIa, Michał Gurdziel kl. VIa, Julita Rój kl. VIII

Uczniowie ci przechodzą do etapu gminnego Konkursu „Radość Czytania”, który odbędzie się w maju w MBP w Tarnogrodzie.

Nad przebiegiem konkursu „Pięknego Czytania” w klasach I-III czuwała komisja w składzie: Joanna Karczmarzyk i Agnieszka Graszka.

Po przesłuchaniu wszystkich uczestników komisja przyznała następujące miejsca:

Klasy I: 1. miejsce – Szymon Pleskacz kl. Ia, 2. Miejsce ex aequo, Magdalena Krystoszek kl. Ib, Jan Iwańczyk kl. Ia, Mateusz Śmieciuch kl. Ia, 3. miejsce – Marcel Fus kl. Ib

Klasy II: 1. miejsce – Martyna Przytuła kl. IIa i Aleksander Bryła kl. IIa, 2. miejsce – Kacper Piskorski kl. IIa, 3. miejsce – Sara Kołodziej kl. IIb

Klasy III: 1. miejsce – Paulina Rój kl. IIIb i Amelia Stankiewicz kl. IIIa, 2. miejsce – Aleksandra Pietras kl. IIIb i Nikola Dydyńska

kl. IIIb, 3. miejsce – Aleksandra Dołomisiewicz kl. IIIa.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to szczególny dzień, który celebrowaliśmy poprzez wystawę książek i plakatów „Literacy Patroni Roku 2024”. To także doskonała okazja dla uczniów, aby podzielić się swoimi refleksjami na temat znaczenia języka ojczystego i jego roli w naszym życiu podczas rozwiązywania kolejnych zadań codziennych w Konkursie Extra. Punktem kulminacyjnym tego dnia był Konkurs Wiedzy o Czesławie Miłoszu.

Konkurs pisało 17 uczniów z klas IV-VIII

Zwycięzcami zostali: 1. Antoni Krasowski kl. Vb - 20pkt/20, 2. Nikola Siciarz kl. Va - 20pkt/20, 3. Magdalena Larwa kl. Va - 20pkt/20

AKCJA „DUŻY CZYTA MAŁEMU”

Czytanie to magiczna podróż w świat wyobraźni, wiedzy i emocji! Cieszymy się, że w tym tygodniu, w ramach obchodów Tygodnia z Językiem Polskim, w naszej szkole odbyła się wyjątkowa akcja czytelnicza „Duży

czyta Małemu"! To wspaniała okazja do spotkania się z książkami, rozwijania pasji czytelniczych oraz wzmacniania więzi między uczniami różnych klas. Podczas tej akcji uczniowie starszych klas czytali swoim młodszym kolegom i koleżankom, wprowadzając ich w fascynujący świat literatury. Wierzmy, że czytanie to nie tylko przyjemność, ale także ważny element rozwijania umiejętności językowych, kreatywności i empatii. Dlatego też chcemy inspirować naszych uczniów do odkrywania nowych książek, poznawania bohaterów literackich oraz dzielenia się swoimi refleksjami i wrażeniami czytelniczymi.

obie strony poddały się próbie czytania, zapamiętywania i prawidłowego zapisywania tekstu z uwzględnieniem ortografii, które były kluczem do sukcesu, a błędy kosztowały punkty.

Drugie zadanie „Słownik mój przyjaciel” polegało na poszukiwaniu właściwych wyrazów, które mogłyby wzmocnić arsenał językowy, piony A i B sięgnęły po niezawodnego towarzysza - „Słownik wyrazów bliskoznacznych”. Z jego pomocą dopisali po trzy wyrazy bliskie znaczeniowo do podanych słów.

W wyzwaniu „Mam Talent” w duchu kreatywności i ekspresji piony A i B zaprezentowały swoje umiejętności w śpiewie, wykonując wiersze - łamańce językowe. Pod melodyjne dźwięki, ich słowa tańczyły niczym wiatr we wrzosowiskach, sprawiając, że nawet najtrudniejsze frazy brzmiały jak poezja.

Następnie nadszedł czas na próbę „Ortograficznej pszczołki”, gdzie piony musiały wykazać się biegłością w przeliterowywaniu trudnych wyrazów. Przy użyciu kluczowej broni - prawidłowej pisowni.

Aby zdobyć dodatkowe punkty dla swoich drużyn, uczniowie z widowni w konkurencji „Wiem wszystko” stanęli przed pytaniem, czy znają lektury szkolne. Wyzwanie polegało na udzieleniu poprawnych odpowiedzi na pytania dotyczące klasyków literatury omawianych na lekcjach w szkole.

W rezultacie tego niezwykłego starcia piony A i B mogły się poszczycić swoimi umiejętnościami

Zachęcamy wszystkich uczniów do dołączenia do wspólnej przygody czytelniczej! Niech ta magiczna podróż po książkowych stronach napełni Was energią, wiedzą i radością i niech trwa przez cały rok.

Wszystkie zadania w „Codziennym Konkursie Extra” wykonało 38 uczniów z klas IV- VIII, za najlepsze odpowiedzi nagrodzono 17 osób: I miejsce (22p.), Diana Kita kl. VIIa, Maciej Grabias kl. VIIa, II miejsce (21p.), Julia Sidor kl. IVb, Pola Siciarz kl. IVb, Hanna Drzał kl. Vb. III miejsce (20p.) Hanna Iwańczyk kl. IVa, Aleksandra Piebiak kl. IVa, Zofia Bryła kl. IVa, Aniela Śniosek kl. IVb, Lena Paszkowska kl. IVb, Marcel Gierula kl. VIa, Wiktoria Falandysz kl. VIIa, Iryna Khomytska kl. VIII, Emilia Lipka kl. VIII, Julia Mołda kl. VIII, Amelia Szuba kl. VIII, Marta Jaworowska kl. VIII

POJEDYNEK INTELEKTUALNY: POTYCZKI JĘZYKOWE MIĘDZY PIONAMI A I B

W świecie edukacji, gdzie mądrość i słowa spotykają się w nieustającej batalii o doskonałość języka, piony A i B stanęły do wielkiego pojedynku intelektualnego. Ich bronią nie były miecze czy tarcze, lecz słowa. Drużyny zdobywały punkty w pięciu konkurencjach. Pierwszą z nich było „Dyktando biegane”. W trakcie tego starcia

językowymi i wiedzą literacką. Choć pojedynek był zacięty, to ostatecznie zwycięzcą okazała się mądrość obu drużyn, które zdobyły po tyle samo punktów.

W naszej szkole odbyła się także niezwykła i kreatywna impreza - Dzień Bohaterów Literackich! Uczniowie mieli okazję przebrać się za swoich ulubionych bohaterów z książek i wcielić się w ich role na cały dzień. Efekty były niesamowite! Ten dzień był pełen uśmiechu, radości i inspiracji. To cudowne, jak książki mogą przybliżyć nas do wyjątkowych postaci i otworzyć przed nami cały świat możliwości.

DZIEŃ KOTA W BIBLIOTECE SZKOLNEJ - SZTUKA, WSPÓLNOTA I DZIAŁANIE DLA ZWIERZĄT

W jeden z lutowych piątków nasza biblioteka szkolna zamieniła się w centrum kreatywności i miłości do zwierząt, gdyż obchodziliśmy Dzień Kota. Odbyło się podsumowanie konkursu plastycznego pod hasłem „Abstrakcyjny portret kota”, który przyciągnął uwagę 79 uczniów z różnych klas. Ich zaangażowanie i talent po raz kolejny zadziwiły nas wszystkich. Podczas uroczystego wręczenia nagród uczestnikom konkursu nie zabrakło radości. Każdy z otrzymał nagrodę i wyraził uznanie. To nie tylko nagroda za artystyczne talenty, ale także za zaangażowanie w życie społeczności szkolnej i troskę o dobro innych. Wystawa prac, prezentowana teraz w naszej bibliotece, to prawdziwa uczta dla oczu. Od abstrakcyjnych kompozycji po realistyczne portrety, każde dzieło jest wyjątkowe i odzwierciedla osobiste podejście ucznia do tematu. Widząc różnorodność i kreatywność uczniów, możemy być pewni, że przyszłość sztuki w naszej szkole jest jasna i obiecująca.

Ale Dzień Kota w naszej bibliotece to nie tylko

rzecz zwierząt. Muffinki były nie tylko pyszne, ale także miały szczytny cel. Uczennice upiekły je samodzielnie, z pomocą wolontariuszek z klasy Vb i VIa: Hani, Hani, Mai, Hani, Adriany, Leny i Marysi, wykazując nie tylko talent kulinarny, ale także empatię i zaangażowanie w pomoc potrzebującym. Wszystkie zebrane środki z kiermaszu zostaną przeznaczone na zakup karmy dla kotów, która będzie przekazana Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami

sztuka - to także działanie dla dobra innych. Dziewczynki z klasy IVb: Julia, Małgosia, Anieli, Olga, Ala i Iza postanowiły zorganizować charytatywny kiermasz na

„Podaj Łapę”. Ta inicjatywa nie tylko uczy naszych uczniów empatii i troski o inne istoty, ale także pokazuje, jak małe działania mogą mieć duży wpływ na nasze społeczeństwo. Dzień Kota w naszej bibliotece był zatem dniem nie tylko sztuki, ale także działania i zaangażowania społecznego. To czas, który przypomina nam o wartości wspólnoty, empatii i troski o innych. Dzięki takim inicjatywom nasza szkoła staje się nie tylko miejscem nauki, ale także miejscem, gdzie uczymy się być lepszymi ludźmi.

SPOTKANIE Z DINOZAUREM DINUSIEM

W
poniedziałek
04.03.2024 r.
Przedszkole Miejskie
w Tarnogrodzie zmieniło się
w magiczne miejsce, gdzie można było
spotkać wielkiego dinozaura Dinusia z
Powerlandu z Biłgoraja.
Ten prehistoryczny stwór szybko skradł
uwagę i zainteresowanie dzieci. W Dniu

Dinozaura maluchy mogły wykazać się bogatą wiedzą o wymarłych już gadach. Bez problemu nazywały różne gatunki dinozaurów przedstawione na obrazkach. Następnie wspólnie układały puzzle i samodzielnie wykonały pomysłowe dinozaury z balonów.

Na zakończenie odwiedzin tego niezwykłego gościa przedszkolaki tańczyły do przebojów muzyki dla dzieci. Na zakończenie spotkania Dinus rozdał maluchom niespodzianki. Odważne przedszkolaki wykonały również wspólne zdjęcie z dinozaurem. Każde chętne dziecko mogło zrobić sobie zdjęcie w fotobudce.

Dzieci były bardzo zadowolone z zabawy z prehistorycznym stworem, którego już zaprosiły na następne spotkanie.

Dziękujemy Rodzicom za pomoc w zorganizowaniu odwiedzin gościa w naszym przedszkolu.

PRZEDSZKOLAKI NA WERNISAZU MALARSKIM

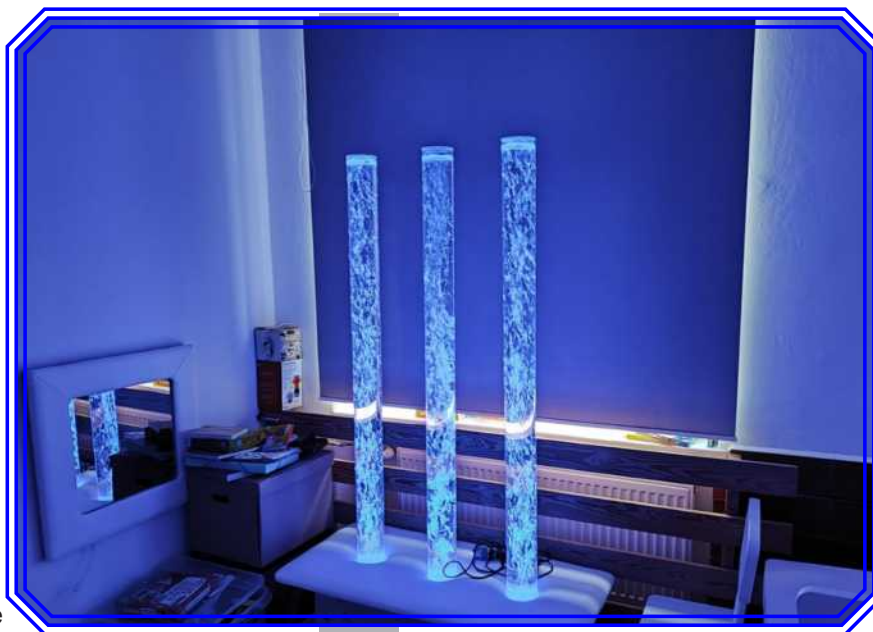
W czwartek 21 grudnia 2023 r. dzieci z grupy III „Motylki” z Przedszkola Miejskiego w Tarnogrodzie obejrzały wernisaz malarki Małgorzaty Figiel. Wystawa, która znajdowała się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnogrodzie, wzbudziła zachwyt i przyciągnęła uwagę dzieci. Malarka opowiedziała przedszkolakom o etapach powstawania obrazu. Wyjaśniła także pojęcia związane z malarstwem. Przedszkolaki miały również okazję porozmawiać z synem artystki, który opowiedział historię powstania jednego z dzieł. Na koniec spotkania dzieci wręczyły kartki z życzeniami świątecznymi. Bardzo dziękujemy Małgorzacie Figiel za ciekawą lekcję malarstwa i możliwość obejrzenia przepięknych portretów.

LABORATORIUM MARZEŃ I SNÓW W PRZEDSZKOLU MIEJSKIM W TARNOGRODZIE

Dzięki wsparciu Burmistrza Tarnobrogu Pawła Deca oraz otrzymanemu grantowi w wysokości 20 tys. zł z Fundacji BGK im. J.K. Steczkowskiego w ramach projektu pt. „Na dobry początek” w Przedszkolu Miejskim w Tarnobrodzie została utworzona innowacyjna sala doświadczania świata – Laboratorium Marzeń i Snów.

Od stycznia 2024 roku w Laboratorium Marzeń i Snów w Przedszkolu Miejskim w Tarnobrodzie

prowadzone będą zajęcia grupowe, indywidualne oraz zespołowe, a także rewalidacyjne. Zajęcia będą miały na celu stymulację polisensoryczną, pobudzenie zmysłów, wyzwalanie aktywności osób poddanych terapii, a także zwiększanie możliwości w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktu z opiekunem. Dodatkowo

zajęcia w naszej nowej salce będą sprzyjały wyciszeniu emocjonalnemu, łagodzeniu stresów, relaksacji, wzmocnieniu poczucia bezpieczeństwa.

**NA
DOBRY
POCZĄTEK**

CO SŁYCHAĆ U TARNOGRODZKICH SENIORÓW

TŁUSTY CZWARTEK W TARNOGRODZKIM KLUBIE SENIORA

W każdy czwartek w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury spotykają się seniorzy, aby porozmawiać przy herbatce i spędzić czas w oderwaniu od codziennych obowiązków. Raz na jakiś czas zdarzają się spotkania wyjątkowe. Tak było 8 lutego 2024 r. gdy gościliśmy po raz pierwszy Klub Seniora z Dzikowa Starego. Spotkanie miało na celu integrację, stworzenie przyjemnej atmosfery,

Tarnogrodzcy seniorzy oraz zaproszeni goście mieli okazję porozmawiać, podzielić się swoimi przeżyciami i planami na przyszłość. Ciekawe rozmowy toczyły się zarówno na temat wspólnych zainteresowań, jak i

ciekawostek z różnych dziedzin życia. Były tańce i oczywiście pączki, bo to Tłusty Czwartek. Świetny nastrój panował w TOK-u, a seniorzy udowodnili, że potrafią się świetnie bawić.

aby nawiązać nowe znajomości i przyjaźnie. We wspólnej zabawie wzięło udział ponad 40 osób. W imieniu organizatorów uczestników powitała Renata Ćwik, dyrektorka Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury. W imieniu gości głos zabrał Leszek Król, instruktor Domu Kultury w Dzikowie

Starym.

Następnie wszyscy zaproszeni zostali na wspólny poczęstunek, po którym świetnie bawili się w karnawałowych rytmach. Dużymi brawami nagrodzono grupę seniorów, która przygotowała zabawne skecze, wiersze oraz piosenki.

Inwestycje w Tarnogrodzie

Awans do roli miasta oznacza dla Tarnogrodu zwiększenie potrzeb, m.in. na nowe inwestycje niezbędne do funkcjonowania ośrodka. Z myślą o kadrze dla służby zdrowia wznoszony jest blok mieszkalny dla lekarzy (o 10 mieszkań) wraz z pomieszczeniami dla apteki. Rozpoczęto również budowę Urzędu Poczt-

wo - Telekomunikacyjnego. Pierwotny wykonawca zrezygnował jednak z realizacji tej inwestycji. Jest kłopot ze znalezieniem nowego. W efekcie budowa stoi w martwym punkcie.

Dla potrzeb kultury remontowana jest stara synagoga. Robi to zamojski oddział PKZ. W przyszłości w synagodze znajdzie się m.in. biblioteka, czytelnia, kluby zainteresowań i izba pamięci narodowej.

(Z. Saw.)

Z ARCHIWUM MIESZKAŃCÓW

Z archiwum Katarzyny Władz z Różańca. Oddział partyzancki w okolicach wsi. Jeśli któryś z czytelników rozpozna kogoś na zdjęciu, prosimy o kontakt z redakcją.

SAMORZĄD

PODSUMOWANIE VIII KADENCJI

Dobiega końca VIII kadencja Rady Miejskiej w Tarnobrodzie oraz Burmistrza Tarnobrodu Pawła Deca. Kadencja rozpoczęła się 21 listopada 2018 r., kiedy to radni i burmistrz złożyli ślubowanie a przewodniczącym Rady Miejskiej w Tarnobrodzie został Dariusz Dołomisiewicz. Była to

Odnowiona sala widowiskowa Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury

najdłuższa kadencja, która na skutek zmian w prawie trwała 5 i pół roku. Rada zebrała się łącznie na 64 sesjach, podejmując 436 uchwał. Czas ten obfitował

Miejska Biblioteka Publiczna przed i po remoncie

Były park miejski, obecnie „Skwer Gryfa”

Zrewitalizowane miejsce wypoczynku nad zalewem „Błonie”

ul. Tarnowskiego przed i po

ul. Przedmieście Błonie

ul. Ogrody

w wiele niespotykanych wcześniej działań i wydarzeń. Najpierw wybuchła pandemia COVID 19 zamykająca nas na pewien czas w domach i utrudniająca nam życie. Zarówno społeczność gminna, jak i samorząd stanęli na wysokości zadania. Mieszkańcy i pracownicy urzędu szyli maseczki, robili zakupy osobom starszym, samotnym i potrzebującym. Zorganizowaliśmy w szkołach zdalne nauczanie, zapewniając jednocześnie funkcjonowanie wszystkich jednostek podległych Urzędowi Miejskiemu w Tarnogrodzie. Kiedy wydawało się, że sytuacja epidemiologiczna wraca do normy, w lutym 2022 r. zaczęła się wojna w Ukrainie. Bezpośrednim skutkiem, oprócz strachu i niepewności, czy konflikt ten nie dotrze do nas, było pojawienie się – niemal natychmiast – w Polsce, ale i w naszej gminie wielu uchodźców. W 90% były to kobiety i dzieci.

W Tarnogrodzie powstał punkt tymczasowego ich zakwaterowania, a mieszkańcy naszej gminy dostarczali żywność i wszelką możliwą pomoc humanitarną. Egzamin ten społeczność gminy zdała celująco, bardzo mocno angażując się w prace i zbiórki produktów, zarówno tu na miejscu, jak i w przekazywaniu pomocy naszej partnerskiej gminie Zborów na Ukrainie.

Ubočnym, ale jakże ważnym efektem tej wojny był wzrost inflacji skutkujący bardzo dużą podwyżką cen, zwłaszcza kosztów ogrzewania (gaz i węgiel), a ponadto pojawił się problem braku węgla do ogrzewania mieszkań. Gmina, oprócz tego, że dystrybuowała węgiel, rozpatrywała wnioski i wypłacała dodatek węglowy i osłonowy tak, aby zrekompensować podwyżki cen. Obecnie wydaje się, że zewnętrzne sytuacje

ul. Kościuszki

Chodnik w Różańcu Drugim

Wyremontowana droga do Kolonii Bolesławin

Różaniec Pierwszy - „Masłowski”

kryzysowe zostały opanowane, chociaż troska o nasze bezpieczeństwo cały czas nam towarzyszy.

Pomimo trudnej sytuacji zewnętrznej upływająca kadencja była bardzo udana pod względem inwestycyjnym i rekordowa, zarówno w odniesieniu do wydatków inwestycyjnych, jak również efektów, które widzimy w każdej miejscowości. Na budowę, przebudowę czy gruntowne remonty dróg, szkół, obiektów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych przeznaczaliśmy w latach 2019-2024 kwotę 80 mln złotych. Co najważniejsze, zdecydowana większość stanowią dotacje ze środków zewnętrznych, tj. środki ze źródeł krajowych jak i UE. Aby zrealizować te wszystkie projekty, gmina musiała zapewnić środki na wkład własny, które pochodziły ze środków samorządu oraz kredytów. Zadłużenie gminy w tym okresie wzrosło o kwotę 6,1 mln zł, co stanowi jedynie 7,6% wszystkich wydatków inwestycyjnych i jest bardzo dobrym

Różaniec Pierwszy - „Witka”

wskaźnikiem pokazującym skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

Najwięcej środków wydaliśmy na drogi, gdyż potrzeby w tej sferze były największe. W każdej miejscowości przebudowano i wyremontowano nawierzchnie, poprawiając komfort dojazdu do posesji. Rekordowa była również kwota przeznaczona na budowę zwiększających bezpieczeństwo chodników niebędących własnością gminy, tj. tych położonych w pasie dróg powiatowych i wojewódzkich.

W latach 2019-2024 na tak zwane „zadania obce” wydaliśmy i wydajemy 6,5 mln zł i – co najważniejsze –

Droga w Różańcu Drugim

powstają chodniki przy drodze powiatowej w miejscowościach Wola Różaniecka, Różaniec Pierwszy i Drugi (3 mln zł) oraz w Luchowie Górnym (0,9 mln zł). Największe inwestycje drogowe w gminie obejmowały drogi: Ogrody (3 mln zł), Kościuszki (3 mln zł), Tarnowskiego (1,8 mln zł), Przedmieście Błonie (1,3 mln zł), Przedmieście Bukowskie (1 mln zł) i Różanieckie (1,2 mln zł) oraz Pierogowiec, łącznik w miejscowości Wola Różaniecka i droga Luchów Dolny- Słoboda (każda za 0,7 mln zł).

W obecnej kadencji bardzo mocno zmienił się wizerunek Tarnobrodzkiego powiatu, m.in. poprzez realizację programu rewitalizacji obejmującego Tarnobrodzki Ośrodek Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną i park miejski. Projekty finansowane były ze środków UE oraz krajowych - łączna wartość tych inwestycji to 15 mln zł. Odnowione obiekty służą wszystkim mieszkańcom gminy, jednocześnie stając się naszymi wizytówkami.

Bardzo duży nacisk położono na edukację. Zadania inwestycyjne i remontowe obejmują wszystkie placówki edukacyjne. Tworzony jest klub dziecięcy, w którym opieką objęte będą dzieci od ukończenia 1-go roku życia. Największa inwestycja to przebudowa szkoły w Różańcu Drugim wraz z zagospodarowaniem terenu na kwotę 7 mln zł.

Inwestycje w sport i rekreację to nowe place zabaw i wyposażenie tych już istniejących we wszystkich miejscowościach. Wybudowano dwa boiska wielofunkcyjne przy szkołach w Woli Różanieckiej i Różańcu Drugim. Obecnie rozpoczynają się prace nad budową bieżni wokół stadionu oraz skateparku w

Szkoła podstawowa w Różańcu Drugim

Tarnogrodzie.

Sprawy społeczne były bardzo ważnym aspektem funkcjonowania gminy, dlatego duży nacisk położono na współpracę z organizacjami pozarządowymi, takimi jak OSP, KGW czy Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne. Zdecydowanie wzrosły nakłady na sport (ponad 100%) w postaci środków przekazywanych klubom sportowym. Powołano Młodzieżową Radę Miejską, tworzy się Rada Seniorów. Wszystko to przekłada się na budowę społeczeństwa obywatelskiego włączającego się aktywnie w funkcjonowanie naszej samorządowej wspólnoty gminy Tarnogród.

Droga w Woli Różanieckiej

Droga Różaniec Pierwszy - „Lisiczka”

7 stycznia 2024 r. roku odbyła się uroczystość z okazji Jubileuszu Złotych Godów mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Tarnogród, którzy w 2023 r. obchodzili 50 -lecie pożycia małżeńskiego. Jubileusz obchodziło 12 par, tj.: Państwo Teodora i Ryszard Gresztowie, Danuta i Franciszek Jabłońscy, Maria i Jan Hałasiewie, Teresa i Jan Jendruszkowie, Danuta i Jan Krupczakowie, Maria i Bronisław Marczakowie, Romana i Jan Mulawowie, Helena i Bronisław Okapcowie, Maria i Adam Pogorzalcowie, Janina i Tadeusz Szeniakowie, Krystyna i Józef Witkowie, Teresa i Czesław Zawadowie.

Uroczystość rozpoczęła się o godz.

Złote Gody

Aktu dekoracji, w imieniu Prezydenta RP dokonał Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec. Pod adresem dostojnych Jubilatów skierował słowa uznania i podziękowania za godne i długie pożycie małżeńskie oraz za piękny przykład dla młodego pokolenia. Oprócz medali zostały także wręczone pamiątkowe listy gratulacyjne i okolicznościowe upominki. Do życzeń dołączyli się także Tomasz Legieć – Zastępca Burmistrza Tarnogrodu, ks. Jerzy Tworek proboszcz parafii Tarnogród oraz ks. dr Franciszek Kościelski proboszcz parafii Różaniec.

11.00 mszą świętą odprawioną w kościele parafialnym pw. Przemienienia Pańskiego w Tarnogrodzie, którą celebrował ks. proboszcz Jerzy Tworek. Zgodność pożycia małżeńskiego, trud pracy i wyrzeczeń dla dobra założonej przed pół wieku rodziny doceniony został przez nasze władze państwowe, dowodem czego przyznane zostały przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę specjalne odznaczenia – medale „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”.

Przy symbolicznej lampce szampana oraz poczęstunku nie zabrakło toastów i życzeń, a także ciepłych słów i wspomnień ze strony Jubilatów.

Wszystkim parom serdecznie gratulujemy i życzymy dużo zdrowia i miłości na kolejne wspólne lata.

Paulina Mazurek Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Tarnogrodzie

Młodzieżowa Rada Miejska w Tarnogrodzie rozpoczęła pracę

28 grudnia 2023 r. w Bibliotece Miejskiej w Tarnogrodzie miało miejsce spotkanie organizacyjno-szkoleniowe nowo wybranej Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie. Uczestników spotkania przywitał Paweł

zostali: (z okręgu Szkoły Podstawowej w Tarnogrodzie) Aleksander Antolak, Emilia Lipka, Hubert Mazurek, Julita Rój; (z okręgu Szkoły Podstawowej w Różańcu Drugim) Michał Legieć, Maksymilian Lis, Marcel Mazurek; (z okręgu Szkoły Podstawowej w Woli Różanieckiej) Anna Pałuch, Fabian Waręciak; (z okręgu Szkoły Podstawowej w Luchowie Dolnym), Aleksandra Ćwikła, Amelia Mulawa; (z okręgu dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dla których Gmina Tarnogród nie jest organem prowadzącym), Oliwia Olejnicka, Bartłomiej Mazurek.

Dec – Burmistrz Tarnogrodu, który gratulował wyboru i podkreślił, przed jakimi wyzwaniami staje Młodzieżowa Rada.

Radnymi Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Spotkanie organizacyjno-szkoleniowe poprowadziła Sekretarz Gminy Tarnogród Agnieszka Łagowska-Borek, omawiając główne aspekty funkcjonowania Rady. Na niniejszym spotkaniu ustalono również termin pierwszej sesji Młodzieżowej Rady, na której odbyło się ślubowanie Radnych.

16 stycznia 2024 r. odbyła się pierwsza uroczysta sesja Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie. Sesję otworzył Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec, w spotkaniu uczestniczyli również Przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnogrodzie Dariusz Dołomisiewicz oraz Sekretarz

Gminy Agnieszka Łagowska-Borek.

Na sesji Radni złożyli ślubowanie i wybrali Przewodniczącą Rady Młodzieżowej – Oliwię Olejnicką, Wiceprzewodniczącą – Bartłomieja Mazurka oraz Sekretarza Rady – Aleksandra Antolaka.

Na sesji Rady Miejskiej 20 lutego wybrano opiekuna rady młodzieżowej, którym został Dyrektor Szkoły Podstawowej w Woli Różanieckiej Janusz Skubisz

Urząd Miejski w Tarnogrodzie

21 marca w Bibliotece w Tarnogrodzie odbyła się zorganizowana przez Młodzieżową Radę Miejską debata z kandydatami na burmistrza. Debata była

aby zorganizować dodatkowe lekcje z np. języka hiszpańskiego, włoskiego czy francuskiego? Jeśli tak, to co chcą Państwo nam zaoferować?

Co Pan/Pani myśli o MRM? Czy jest ona potrzebna? Czy deklarują Państwo chęć współpracy, promocji oraz pomocy?

Czy są Państwo za tym, aby zrobić dzień wolny w szkołach na rzecz przyjazdu i obejrzenia sejmików w Tarnogrodzie i odrobienie tego dnia w sobotę?

Czy zamierzają Państwo stworzyć jakiś fundusz na działania i rozwój młodzieży?

Czy jest Pan/Pani za wprowadzeniem do szkół w całej gminie e-legitymacji?

Jakie kroki chcieliby Państwo wprowadzić w ramach zwiększenia dostępu do kultury dla młodego pokolenia w

zamknięta, a udział w niej wzięło oboje kandydatów. Obecni byli wszyscy nasi młodzi radni. To pierwsze takie wydarzenie w Tarnogrodzie, które jest też ewenementem w okolicy. Inicjatywa wyszła od młodzieży. Prowadził ją wiceprzewodniczący MRM Bartłomiej Mazurek.

Pytania były następujące:

Co Państwo macie w swoim programie skierowanego do nas, młodych?

Jakie mają Państwo pomysły na wydarzenia atrakcyjne dla młodzieży w naszej gminie?

Czy Państwo myślicie o poszerzeniu oferty zajęć dodatkowych dla młodzieży? Czy są Państwo przychylni

naszym środowisku?

Jakie mają Państwo plany dotyczące rozwoju sportu i aktywności fizycznej wśród młodzieży?

Debata przebiegła w spokojny sposób, padło wiele konkretnych z obu stron, kandydaci (Aleksandra Wilczyńska Siciarz oraz Paweł Dec) wykazali się wzorową postawą, godną naśladowania, dając tym samym niezwykle cenną lekcję edukacji obywatelskiej. Oby więcej takich spotkań!

Pragniemy podziękować za pomoc naszemu opiekunowi Januszowi Skubiszowi, dyrektor Biblioteki Joannie Puchacz oraz kandydatom.

Oliwia Olejnicka

JUBILEUSZ

102

URODZIN PANI MARIANNY KIDA, MIESZKANKI GMINY TARNOGRÓD

Niezwykły jubileusz przeżywa mieszkanka Różańca Drugiego, która obecnie przebywa w ZOL w Tar-nogrodzie – Marianna Kida. Jest najstarszą mieszkanką Gminy Tarnogród skończyła 102. urodziny. Pamiętali o tym nie tylko jej najbliżsi. Dostojnej Jubilatce w dniu urodzin towarzyszyli: ks. dziekan Jerzy Tworek, ks. dr Franciszek Kościelski oraz ks. kan. Stanisław Skrok, przedstawiciele samorządu gminnego: Paweł Dec – burmistrz

Tarnogrodu, Tomasz Legieć – z-ca burmistrza Tarnogrodu, Czesław Larwa – sołtys wsi Różaniec Drugi, Aneta Magoch – z-ca kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Tarnogrodzie, a także dr Grażyna Fido-Księżycka – kierownik Zakładu Opiekuńczo- Leczniczego w Tarnogrodzie oraz personel. Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec życzył szanownej Jubilatce przede wszystkim zdrowia, szczęścia, pogody ducha i jeszcze wielu lat spokojnego życia. Z okazji urodzin Jubilatka otrzymała od przybyłych gości: imienny list gratulacyjny, bukiety kwiatów oraz liczne upominki. Pani Marianna nie kryła radości ze spotkania, podczas którego z promiennym uśmiechem i entuzjazmem przyjmowała urodzinowe życzenia. Niewątpliwie lekarstwem na długowieczność jest pogoda

ducha, która bije od Jubilatki i nieustająca radość życia. Pani Mariannie raz jeszcze gratulujemy dostojnego, pięknego jubileuszu. Jednocześnie życzymy dużo zdrowia, niegasnącej pogody ducha, optymizmu, by każdy kolejny dzień był pełen życzliwości, miłości i wszelkiego dobra.

Urząd Miejski
Tarnogród

BUDŻET NA 2024 ROK

Rada Miejska w Tarnogrodzie uchwaliła w dniu 28 grudnia 2023 roku uchwałą Rady Miejskiej w Tarnogrodzie Nr LXII/415/2023 budżet

Gminy Tarnogród na 2024 rok.

Kwota planowanych dochodów budżetu gminy wynosi **56.132.391,59 zł**, z tego dochody bieżące w kwocie **31.927.525,73 zł** i dochody majątkowe w kwocie **24.204.865,86 zł**, w tym:

- 1) dotacje celowe oraz środki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami w kwocie 4 166 242,44 zł;
- 2) dochody na zadania realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego ustalono w kwocie 64 400,00 zł;
- 3) dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 170 000,00 zł;
- 4) dochody z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 50 000,00 zł;
- 5) dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie 1 700,00 zł;
- 6) dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 949 000,00 zł.

Kwota planowanych wydatków budżetu gminy wynosi **57.292.391,59 zł**, z tego wydatki bieżące w kwocie **29.105.575,29 zł** i wydatki majątkowe w kwocie **28.186.816,30 zł**, w tym:

- 1) wydatki na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie ustawami w kwocie 4 166

242,44 zł;

2) wydatki na zadania realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego ustalono w kwocie 524 298,88 zł;

3) wydatki na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w kwocie 170 000,00 zł;

4) wydatki na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu w kwocie 50 000,00 zł;

5) wydatki na ochronę środowiska i gospodarki wodnej w kwocie 1 700,00 zł,

6) wydatki na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie 990 000,00 zł.

Kwota planowanego deficytu wynosi 1 160 000,00 zł.

Źródłami pokrycia planowanego deficytu będą przychody pochodzące z kredytów i pożyczek.

Łączna kwota planowanych przychodów budżetu gminy to kwota 2 600 000,00 zł.

Łączną kwota planowanych rozchodów budżetu gminy to kwota 1 440 000,00 zł.

Planowana kwota długu Gminy Tarnogród na koniec roku 2023 to **9.200.000,00 zł**. Według planowanego zadłużenia spłata całkowita zadłużenia nastąpi w 2029 r.

Dochody budżetu Gminy Tarnogród na 2024 rok zaplanowane zostały z tytułu:

— dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku

- dochodowego od osób fizycznych – 4.198.257,00 zł;
- dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – 265.038,00 zł;
- subwencji ogólnej – 15.595.993,00 zł;
- dotacji i środków przeznaczanych na cele bieżące – 4.761.972,10 zł;
- pozostałych dochodów bieżących (tj. głównie z tytułu podatków i opłat) – 7.106.265,63 zł;
- sprzedaży majątku – 716.800,00 zł;
- przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 1.279,84 zł;
- dotacji oraz środków przeznaczanych na inwestycje – 23.486.786,02 zł.
- Natomiast wydatki bieżące zaplanowane zostały z tytułu:
- wydatków na realizację statutowych zadań przez jednostki budżetowe wraz z wynagrodzeniami i składkami od nich naliczanymi – 22.509.645,29 zł;
- udzielanych dotacji na realizację zadań bieżących – 2.042.500,00 zł w tym m.in. dotacja na bieżącą działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej 500.000,00 zł, bieżącą działalność Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury – 1.200.000,00 zł;
- świadczeń na rzecz osób fizycznych (m.in. świadczenia rodzinne, wychowawcze, zasiłki) – 4.094.985,00 zł;
- obsługa długu – 458.445,00 zł.

Wydatki majątkowe stanowią kwotę 28.186.816,30 zł i w głównej mierze są to przedsięwzięcia kontynuowane z lat poprzednich znajdujące się w załączniku Nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej.

W budżecie roku 2024 zaplanowane zostały do realizacji następujące zadania inwestycyjne:

1. **„Opracowanie Planu Adaptacji do zmian klimatu dla miasta Tarnogród”** projekt realizowany w latach 2023-2024. Celem projektu jest opracowanie dokumentu strategicznego, który pozwoli na dostosowanie się do zmian klimatu. Łączne nakłady finansowe planowane są w kwocie 127.944,60 zł i są one planowane na rok 2024. Środki z budżetu UE to kwota 108.752,91 zł, wkład własny do projektu to kwota 19.191,69. Limit zobowiązań wynosi 127.944,60 zł;
2. **„Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnogród”** zadanie zaplanowane do realizacji w latach 2023-2024. Łączne nakłady na zadanie to 50.000,00 zł, z czego w 2024 roku to kwota 20.000,00 zł. Limit zobowiązań ustalony zostaje do kwoty 20.000,00 zł;
3. **„Cyberbezpieczny Samorząd”** zadanie realizowane w latach 2023-2024. Łączne nakłady na zadanie to kwota 517.340,00 zł. W roku 2024

planowana jest realizacja zadania na kwotę 500.120,00 zł. Zadanie realizowane w ramach projektu Cyberbezpieczny Samorząd, którego celem jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST) poprzez wzmacnianie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych.

4. **„Podniesienie standardów edukacyjnych Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim”** zadanie realizowane w latach 2022-2024. Limit wydatków ustalony na zadanie to 5.655.068,24 zł z czego na rok 2024 to kwota 1.958.411,42 zł (kwota 3 390 000,00 zł to dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, wkład własny to kwota 2.265.068,24 zł). Limit zobowiązań ustalony zostaje do kwoty 5.240,19 zł;
5. **„Poprawa funkcjonowania społeczności lokalnej poprzez realizację inwestycji sportowo-rekreacyjnych na terenach po PPGR w Gminie Tarnogród”** zadanie realizowane w latach 2022-2024. Limit wydatków ustalony na zadanie to 1.574.993,35 zł z czego na rok 2024 to kwota 1 525 000,00 zł (kwota 1.455.000,00 zł to dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, wkład własny to kwota 119.993,35 zł). Limit zobowiązań ustalony zostaje do kwoty 1.525.000,00 zł;
6. **„Poprawa warunków edukacyjnych i rekreacyjno-sportowych na terenie Gminy Tarnogród”** zadanie realizowane w latach 2022-2024. Limit wydatków ustalony na zadanie to 8.465.054,00 zł z czego na rok 2024 to kwota 8.305.646,00 zł (kwota 6.950.000,00 zł to dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, wkład własny to kwota 1.515.054,00 zł). Limit zobowiązań ustalony zostaje do kwoty 220.432,81 zł;
7. **„Budowa drogi dla pieszych w pasie drogi powiatowej nr 2937L Luchów Górny-Brzyska Wola w miejscowości Luchów Górny”** zadanie realizowane w latach 2023-2024. W związku z realizacją zadania wspólnie z Powiatem Biłgorajskim część zadania przeniesiona została na rok 2024. Nakłady na zadanie to kwota 88.850,28 zł, w roku 2024 to kwota 88.398,88 zł i taki sam ustalony zostaje limit zobowiązań;
8. **„Utworzenie 24 nowych miejsc opieki w ramach programu „MALUCH+” 2022-2029-edycja 1 w Klubie Dziecięcym w Tarnogrodzie, ul. Kościelna 12, 23-420 Tarnogród”** zadanie realizowane w latach 2023-2024. W związku z przyznaniem dofinansowania od Wojewody Lubelskiego w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” nakłady na zadanie to kwota 1.522.740,00 zł. Na rok 2024 zaplanowano kwotę 1.448.940,00 zł (kwota dotacji to 910.066,02 zł). Limit zobowiązań wynosi 1.448.940,00 zł.

26. 02. 2024 r. w wieku 84 lat zmarł

Zygmunt MAŃKOWSKI

Naczelnik Gminy od połowy 1976 r. do połowy 1981 r. Wcześniej pracował jako Dyrektor Gospodarstwa przy Technikum Rolniczym w Różańcu. W czasie pełnienia przez niego funkcji naczelnika przyłączono do gminy Tarnogród wsie: Bukowina I, Bukowina II i Wola Kulońska. Siedziba Urzędu Gminy została przeniesiona z obecnego budynku MOPS do zajmowanego obecnie.

Zostały podjęte działania estetyczne gminy (renowacja elewacji budynku, urządzenie zieleńców, wymiana ogrodzeń). W 1978 r. Gmina Tarnogród uzyskała I miejsce w wojewódzkim konkursie „Gmina Mistrz Gospodarności” Porządkowano rynek, m. in. poprzez rozbiórkę starych ceglanych sklepów, które istniały przed domem kultury. Trwała w tym czasie budowa dwóch budynków wielorodzinnych w rynku oraz modernizacja i rozbudowa szpitala.

Z PRAC RADY MIEJSKIEJ

28 grudnia 2023 r. odbyła się LXII w bieżącej kadencji sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Przedstawienie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
4. Informacja Burmistrza Tarnogrodu o działalności między sesjami.
5. Podjęcie uchwał w sprawie:
  - 1) wieloletniej prognozy finansowej;
  - 2) uchwały budżetowej na rok 2024;
    - a. przedstawienie projektu uchwały wraz z uzasadnieniem Burmistrza Tarnogrodu,
    - b. przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej,
    - c. przedstawienie opinii komisji stałych,
    - d. dyskusja,
    - e. głosowanie w sprawie podjęcia uchwały budżetowej na 2024 rok.
  - 3) zmiany uchwały Nr LX/399/2023 z dnia 26 października 2023 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Biłgorajskiego na realizację zadania publicznego;
  - 4) udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Biłgorajskiego na realizację zadania publicznego;
  - 5) uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027;
  - 6) przyjęcia aktualizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnogród na lata 2023-2032”;
  - 7) ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników i kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Tarnogród;
  - 8) zmian w wieloletniej prognozie finansowej,

- 9) zmiany uchwały budżetowej na 2023 r.
6. Przedstawienie planów pracy komisji Rady Miejskiej w Tarnogrodzie na 2024 rok:
  - 1) Gospodarczej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
  - 2) Społecznej,
  - 3) Rewizyjnej
7. Przedstawienie ramowego planu pracy Rady Miejskiej na 2024 rok.
8. Interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
9. Odpowiedzi na interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
10. Wnioski i wypowiedzi mieszkańców.
11. Zamknięcie sesji.

1 lutego 2024 r. odbyła się LXIII w bieżącej kadencji nadzwyczajna sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji Rady Miejskiej i stwierdzenie kworum.
2. Przedstawienie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
4. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Tarnogród na lata 2024-2030.
5. Zamknięcie obrad sesji.

20 lutego 2024 r. odbyła się LIV w bieżącej kadencji sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Przyjęcie porządku obrad sesji.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
4. Informacja Burmistrza Tarnogrodu o działalności między sesjami.
5. Podjęcie uchwał w sprawie:
  - 1) określenia szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym za usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla

osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania;

2) przystąpienia do programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;

3) przystąpienia do programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024;

4) przystąpienia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;

5) wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie na rzecz Gminy Tarnogród nieruchomości gruntowej, położonej w obrębie geodezyjnym Różaniec Drugi;

6) zmiany uchwały w sprawie uchwalenia programu współpracy Gminy Tarnogród z organizacjami pozarządowymi na 2024 rok;

7) zmiany uchwały w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie i nadania jej statutu;

8) wyboru opiekuna Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie;

9) zmiany uchwały w sprawie ustalenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa;

10) udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Zamość;

11) udzielenia pomocy rzeczowej dla Powiatu

Biłgorajskiego na realizację zadania publicznego;

12) zmian w wieloletniej prognozie finansowej, 13) zmiany uchwały budżetowej na 2024 r.

6. Interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.

7. Odpowiedzi na interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.

8. Wnioski i wypowiedzi mieszkańców.

9. Zamknięcie obrad sesji.

Bezpośrednie transmisje z obrad Rady Miejskiej w Tarnogrodzie oraz posiedzenia archiwalne na stronie Urzędu Miejskiego w Tarnogrodzie

www.tarnograd.pl <http://sesjeonline.tarnograd.pl>

PODZIĘKOWANIA

dla Banku Spółdzielczego w Tarnogrodzie za wsparcie finansowe na organizację tarnogrodzkich Sejmików i działalność Teatru Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury

DRUKARNIA HELVETICA

Oferujemy Państwu:

- ulotki, foldery, wizytówki, plakaty, etykiety samoprzylepne, książki, papiery firmowe, druki samokopiujące, teczki firmowe, pieczątki, zaproszenia ślubne

**Biłgoraj, ul. Włosiankarska 13,
tel. 84 686 63 35
www.helvetica.com.pl**

Zapraszamy do współpracy

WYDAWCA: Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne ADRES: 23-420 Tarnogród ul. Rynek 18, tel. 084 689 70 21
REDAKTOR NACZELNY: Władysław Dubaj email: tok.tarnograd@wp.pl

REDAKTORZY WYDANIA: Renata Ćwik, Piotr Majcher, Tomasz Rogala

SPOŁECZNA RADA REDAKCYJNA: Monika Komosa, Bogdan Grasa, Beata Szczucińska, Krystyna Kowal, Anna Kuziak, Bożena Śmieciuch, Helena Zając

OPRACOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD: Piotr Majcher

KOREKTA: Monika Komosa

ZDJĘCIA: Redakcja

DRUK: Zakład Poligraficzny „Helvetica” Biłgoraj

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów.

OPOWIEŚĆ WIGILIJNA

spektakl teatralny z towarzyszeniem
Tarnogrodzkiej Orkiestry Dętej

2012024 r.

TARNOGRODZKI
OSRODEK
KULTURY

XVIII

REGIONALNE

WARSZTATY

ZDOBIENIA

PISANEK

11-12
marca
2024

